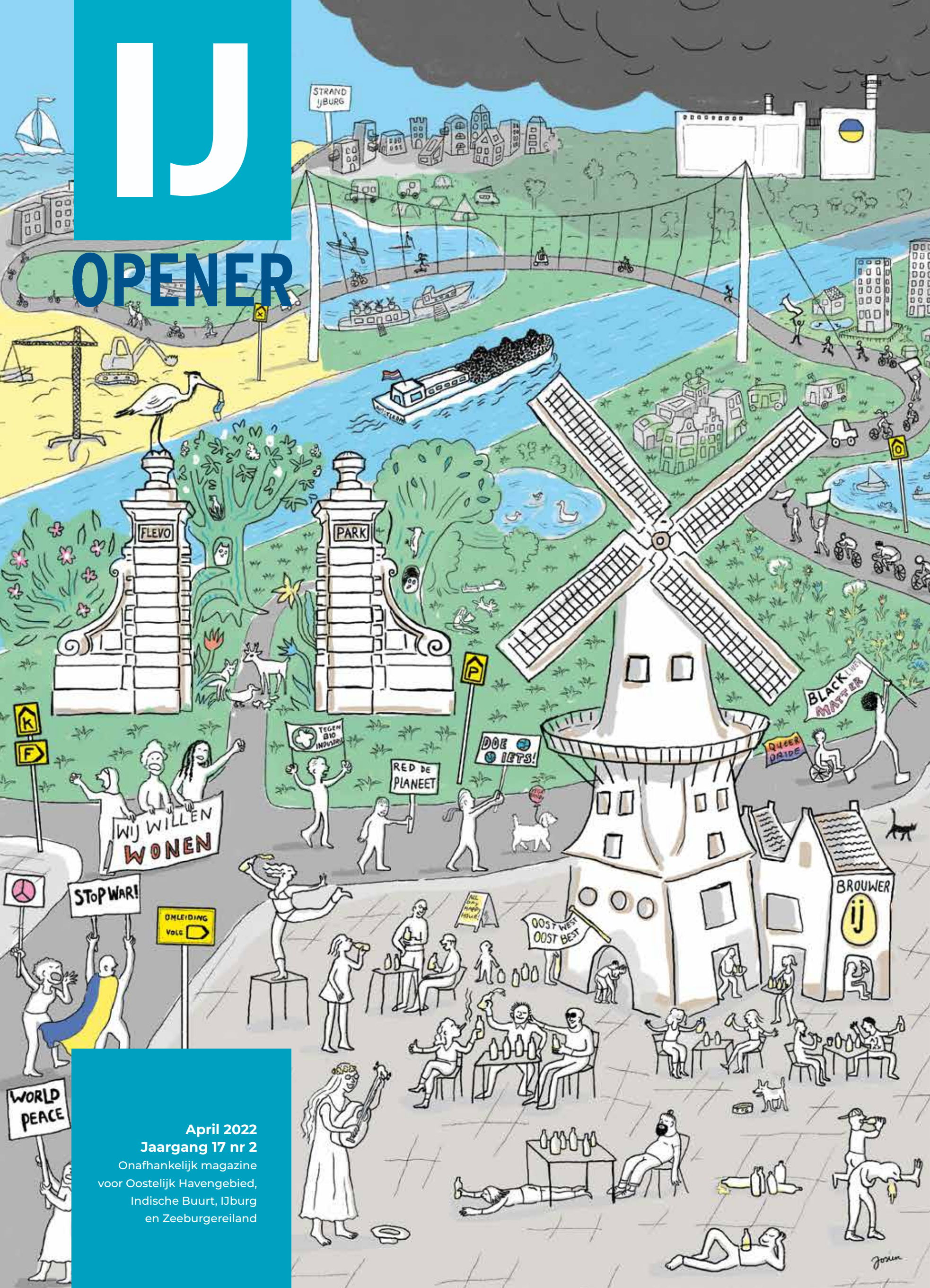

IJ

OPENER

April 2022

Jaargang 17 nr 2

Onafhankelijk magazine
voor Oostelijk Havengebied,
Indische Buurt, IJburg
en Zeeburgereiland

April 2022

- 3 Redactioneel
- 4 Lokale initiatieven voor Oekraïners
- 6 De Dappermarkt
- 7 De circulaire stad, wat kun je zelf?
- 8 Column: Vrede
- 9 Prachtvrouwen helpen vrouwen
- 10 Kleine beestjes zijn onmisbaar
- 12 Tochtje: naar het Gemeenlandshuis
- 13 Kort buurtnieuws
- 14 Fotograaf Tom Feenstra
- 16 Foto: tijdelijk monument coronadoden
- 18 De ACCUfanfare maakt het vrolijk
- 20 Markant schip: de Res Nova
- 21 Zwembaden in Oost
- 22 De verkiezingsuitslag in cijfers en meer
- 24 Boekenhoek: Niña Weijers
- 26 Bier in het Badhuis
- 27 Het Geheugen van Oost: IJburg
- 28 Interview boekhandelaar van Pampus
- 29 Uittips
- 30 Bezorginformatie
- 31 Recept
- 32 Lentepuzzel

7

10

21

26

Colofon

IJopener is het magazine voor alle bewoners van het Oostelijk Havengebied, de Indische Buurt, IJburg en Zeeburgereiland. De redactie bestaat uit vrijwilligers. De meningen van de afzonderlijke auteurs geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie weer.

REDACTIELEDEN

Natanja den Boeft, Ruben Cardol, Marcel de Cnock, Eline Crijns, Lida Geers, Marna van Hal, Joyce Hes, Inna van den Hogen, Tineke Kalk, Björn Martens, Mariska Meijer, Norfoh, Lisa Scheerder, Goos van der Sijde, Simone Slotboom, Joost van der Vaart, Martijn de Waal en Corry Zoll.

MEDEWERKERS AAN DIT NUMMER

Afra Barentz, Marella Karpe, Hannie Raaff en Josien Vogelaar

PRODUCTIE

Eindredactie	Anna de Haas
	Jikke Heermans
Bureauredactie	Natanja den Boeft
Vormgeving	Tekst en Techniek (Frits van den Akker en Jolanda Budding)
Drukwerk	Rodi Rotatiedruk, Diemen
Oplage	26.000 ex.

STICHTING IJOPENER BESTUUR

François Claessens (voorzitter), Sjeng Lamers (penningmeester), Betsy Albers (secretaris), Bert Steinmetz (lid), Lisa Scheerder (redactielid).

VOLGENDE EDITIE

Deadline	12 mei
Verspreiding	vanaf 10 juni

ILLUSTRATIE VOORPAGINA

Josien Vogelaar

CONTACT

Stichting IJopener	
E-mail	info@ijopener.nl
Website	www.ijopener.nl
Rekeningnr.	NL51 INGB 0006 6548 54

ADVERTEREN

adverteren@ijopener.nl.
Zie pagina 30 voor tarieven.
Overige informatie op www.ijopener.nl.

IJOPENER GEMIST?

Bezorgklachten: bezorging@ijopener.nl. Kijk op pagina 30 voor adressen waar u IJopener kunt afhalen.

IJOPENER DIGITAAL LEZEN?

Ga naar www.ijopener.nl/archief

Adverteren... ja graag

dat helpt ons om het magazine te kunnen blijven maken

en dat helpt u want het magazine ligt lange tijd in vele woonkamers en op meerdere leestafels in het verspreidingsgebied

adverteren@ijopener.nl

Steun de IJopener!

met uw donatie op rekeningnr

NL51 INGB 0006 6548 54

t.n.v. Stichting IJopener

algemeen nut
beoogde instelling

ANBI

De wereld en de buurt

TEKST: JOOST VAN DER VAART
FOTO: NORFOH

Kortgeleden gingen we met de trein van Berlijn naar Amsterdam, een route die we vice versa vele malen hebben afgelegd. We kwamen laat aan op het perron, het was een doordeweekse dag en geen vakantie. Vol was het, heel vol. Berlin Hauptbahnhof, het centraal station van de Duitse hoofdstad, leek wel een vluchtelingenkamp. Al dagen werd de stad overlopen door tienduizenden mensen uit Oekraïne, die de bommen en granaten ontvlucht waren en rust en vrede wilden voor hun kinderen, hun ouders of gewoon voor zichzelf. Berlijn leek uit zijn voegen te barsten. En toch heerste er ook een atmosfeer van 'Wir schaffen das' – de fameuze woorden van toenmalig bondskanselier Angela Merkel op het hoogtepunt van de Europese vluchtelingencrisis in 2015. 'Wir schaffen das' – dat krijgen we voor elkaar. Jullie lot is onze zorg. In de trein maakten we kennis met een vader (68) en zijn gehandicapte zoon (35) uit Odesa, en met een moeder (41) en haar twee kinderen (7 en 13) uit Charkov, dat toen al onder Russisch vuur lag. We spraken met een 58-jarige vrouw uit Kiev, haar zoon stond ergens aan het front om zijn land te verdedigen. En zo ontmoetten we meer treinvluchtelingen. De gesprekken verliepen in het Engels en als dat niet ging was er Google Translate. Dan kun je met je mobiel ineens in het Oekraïens of Russisch communiceren, echt een uitkomst. Lang verhaal kort: wat ze vertelden was hartverscheurend. Maar ze leefden, en daar waren ze dankbaar voor. De treinen reden en hadden de vluchtelingen in twee tot vier dagen van Oekraïne naar Berlijn gebracht. Nu gingen ze verder: naar andere delen van Duitsland, naar België of Frankrijk. En naar Nederland, om te beginnen Amsterdam. Op het Amsterdamse CS namen we afscheid,

met een warm woord en een welgemeend advies. Toen fietsten we naar ons veilige huis in het Oostelijk Havengebied. Het was zonnig. De stad lag er vredig bij. Op dat moment begon de wroeging te knagen. Hadden we geen onderdak moeten bieden, we hadden toch wat ruimte? Hadden we de dolenden niet bij de hand moeten nemen? Op de Veemkade stopten we. Aan de overkant, op de kop van het Java-eiland, waren twee hotelschepen afgemeerd die daar nog niet lagen toen we vertrokken. We wisten meteen: dat is voor hen. Het nam het schuldgevoel niet weg maar een beetje opgelucht waren we wel. Hier kwamen de wereld en de buurt samen. Er was hulp en onderdak.

In deze editie van de IJopener staan we stil bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen in de buurten waar ons magazine wordt verspreid. Hun lot is inderdaad onze zorg geworden. Deels en tijdelijk, maar toch. Het zou te gemakkelijk zijn om te denken dat met opvang bieden alles wel goed komt. Trauma's, culturele verschillen en de massaliteit van het vraagstuk laten zich moeilijk terzijde schuiven. Maar we kunnen in ieder geval proberen het voor elkaar te krijgen. Ook wij kunnen dat 'schaffen'.

Buurtdichter Joyce Hes schrijft in deze IJopener: 'En dan is het oorlog/ één hoofd van één man/ vol fantasieën lijkt genoeg/ om de wereld op

zijn kop te zetten/ angst te zaaien/ vluchtelingenstromen op gang te brengen.' Het lot van Oekraïne, en bij nog groter onheil ook het lot van ons deel van de wereld, lijkt in handen te liggen van een boosaardige tsaar die volkeren gijzelt. Wat de buurt daartegenover stelt, leest u in dit nummer. <

Wilt u reageren? info@ijopener.nl

De IJopener zoekt een coördinator op vrijwillige basis

Als coördinator ben je een spil binnen de redactie en werk je nauw samen met de bureauredacteur. Je bereidt vergaderingen voor en notuleert, beheert de besluitenlijst, beheert enkele mailboxes, houdt contact met adverteerders en drukker, maakt een jaarschema en ondersteunt samen met een redacteur de bezorgcoördinator. Kortom, een veelzijdige en dynamische functie!

Lijkt het je leuk om – liefst voor wat langere tijd – een bijdrage aan ons blad te leveren, laat het dan weten via info@ijopener.nl

De vrijheid om te dansen

De oorlog in Oekraïne brengt Europa in beweging. IJopener spreekt met drie Amsterdamers die verbonden zijn met Oekraïne en elk op eigen wijze in actie komen om het land en haar bewoners te steunen.

TEKST: RUBEN CARDOL
FOTO'S: BJÖRN MARTENS

Voor Irakli Sabekia en zijn partner Marie Panken is het opzetten van een donatiecampagne een manier om de oorlog een plek te geven. Irakli en zijn familie woonden in 1993 in de Georgische provincie Abchazië. In dat jaar raakten 250.000 Georgiërs ontheemd als gevolg van de oorlog met de door Rusland gesteunde separatisten. Irakli heeft het van dichtbij meegemaakt, is gevormd door de geschiedenis van Russische agressie en ervaart het als onderdeel van zijn identiteit. 'De oorlog die sinds 2014 in Oekraïne woedt, ik herken het allemaal. Het is precies hetzelfde scenario als in Zuid-Ossetië in 2008. Dezelfde tactiek in een ander land.'

'Ik heb geen directe, persoonlijke band met Oekraïne, maar ik identificeer me sterk met wat daar gebeurt. Ik zie het als mijn plicht daarop te reageren. Ik voel de noodzaak om mij met de mensen te verbinden,' legt Irakli uit. 'Mijn standpunt is heel duidelijk, ik vind dat we alles moeten doen wat in ons vermogen ligt om deze invasie te stoppen en Oekraïne te helpen. Nog maar een paar dagen geleden heeft Nederland een coalitie geleid die zich verzette tegen het verlenen van de status van kandidaat-lidstaat van de Europese Unie aan Oekraïne. Ik kan dat niet bevatten, het maakt me kwaad.'

'We besloten een sjaal te ontwerpen in de kleuren van de Oekraïense vlag. De vlag is een statement, verbonden met je lichaam. Je draagt je steun fysiek uit en een sjaal is altijd zichtbaar. Het helpt om het gesprek aan te gaan en het bewustzijn over de verschrikkingen levend te houden.' Voor Irakli voelt het alsof zijn lichaam fysiek in oorlog verkeert. De sjaal is een manier om dit uit te drukken, hij wordt een uithangbord voor steun aan Oe-

kraïne. 'Om te laten zien, waar ik ook ga, dat ik achter de Oekraïners sta. Ik heb nog steeds het gevoel dat mensen niet beseffen hoe belangrijk dit is. Nu wordt bepaald waar Europa voor staat. We moeten ingrijpen, de prijs van niets doen is ongekend hoog.'

Van Kharkiv naar Amsterdam

Masha, die onlangs met haar partner is verhuisd naar een nieuw appartement op Cruquiseiland, studeerde aan de Kyiv National University of Theatre, Cinema and Television. Na haar afstuderen meldde ze zich aan voor een masteropleiding aan de Nederlandse Filmacademie. De aanvraag in 2014 viel samen met Euromaidan: de protesten in Oekraïne tegen het besluit van toenmalig president Viktor Janoekovytsj om de associatieovereenkomst met de Europese Unie niet te tekenen. Het protest werd beantwoord met zwaar geweld en had meer dan honderd doden tot gevolg. Het leidde tot de vlucht van Janoekovytsj, en zijn val betekende het startschot voor de Russische invasie van de Krim. 'Ik was nog jong toen ik dit meemaakte en wilde mijn land niet verlaten op dit keerpunt, maar ik moest wel.'

Masha vertelt dat sommige van haar vrienden hun thuis twee keer verloren. 'Je mag dit lijden niet onderschatten. Mensen die eerst voor de invasie van de Donbas of de Krim zijn gevlucht, moeten dit nu herleven. Voor mij persoonlijk was mijn eerste zorg mijn ouders in veiligheid brengen. Maar mijn vader is 58 en mag het land niet verlaten, en ze wilden niet van elkaar scheiden.' Masha vertelt dat haar ouders, beiden psychotherapeuten, vanuit Kyiv naar Chernivtsi zijn gevlucht. Een stad dicht aan de Roemeense grens waar ze nu in de noodopvang werken als crisispsycholoog. Als documentairemaakster begon Masha in 2019 een project waarin ze een groep oudere dames uit Kharkiv volgt die een cheerleading-groep vormden. De dames, allemaal 50-plus, doen in de leeftijdscategorie 25-plus mee

aan wedstrijden in heel Oekraïne en zelfs in het buitenland. 'Dit is natuurlijk een belachelijke leeftijdscategorie voor hen, maar het vertelt een verhaal over passie en verzet. Het gaat over het gevecht met ouder worden en seksualisering, maar het gaat vooral over een groep vrouwen uit Kharkiv die het leven viëren.'

Na de eerste dagen van bombardementen slaagt Masha erin om contact te leggen met Sveta, een van de hoofdpersonages uit de documentaire. Masha's ouders zeggen: 'Als je ons niet naar Nederland kunt brengen, breng dan hen tenminste erheen.' Sveta (62) en haar man (70) slaagden erin om, samen met hun twee dochters, hun tweejarige kleinzoon en de kat, de stad te ontvluchten.

'Het was een hele hectische situatie, ik moest snel handelen. Bijna twintig mensen hebben me geholpen deze operatie op te zetten. Ik kan zelf niet autorijden en heb geen auto, we regelden via vrienden een chauffeur en zijn direct in de auto gestapt. We hebben vijftien uur non-stop gereden om ze aan de Poolse-Oekraïense grens op te pikken.'

De partner van Masha deelde een verzoek voor een kinderwagen voor de tweejarige in de Whatsapp-groep van de Vereniging van Eigenaren, en kwam bij toeval in contact met een van de nieuwe burens. VvE-genoot Margriet-Marie Govaart werkt bij Takecarebnb, een non-profit organisatie die statushouders koppelt aan Nederlandse huishoudens die tijdelijk onderdak kunnen bieden. Een verrassende connectie voor de IJopener, want er stond al een interview met Margriet-Marie gepland voor dit artikel zonder dat we wisten van deze band. 'Door haar steun konden we een goede plek voor Sveta regelen, een geschiktere plek dan onze bouwplaats,' legt Masha uit.

Een tijdelijk thuis

Twee uur na het interview met Masha spreken wij met Margriet-Marie Govaart die inmiddels

En dan is het oorlog

En dan is het oorlog
 één hoofd van één man
 vol fantasieën lijkt genoeg
 om de wereld op zijn kop te zetten
 angst te zaaien
 vluchtelingenstromen op gang te brengen

Bombardementen, raketinslagen
 cyberaanvallen
 harde sancties, pijn doen, treffen
 het zijn de woorden
 die doen beseffen
 dat de weg van vrede
 de weg van de rede
 zijn langste tijd heeft gehad

Europa's oude angst:
 de Russen komen
 herleeft

Oekraïne
 het land dat al zoveel moest verduren
 moet het nu bezuren
 en beeft op zijn grondvesten
 voor de man
 die zo'n hekel heeft
 aan de vrijheid van het Westen

Het is zijn hoofd
 waarin we niet kunnen kijken
 dat bevelen geeft
 en het is helaas
 geen game
 waarnaar we gezellig op de bank
 zitten kijken

De man die geen weerwoord dulden kan
 vergane glorie niet kan velen
 leeft in een KGB verleden
 doet Europa beven
 en houdt miljoenen in zijn ban.

JOYCE HES

4,5 jaar als 'matchmaker' betrokken is bij Takecarebnb. Zij richten zich op het koppelen van statushouders aan gastgezinnen, maar de oorlog in Oekraïne heeft een enorme impact op de organisatie. 'Er kwam een overweldigend aanbod van nieuwe gastgezinnen. Binnen een paar weken 26.000, dat is bizar veel, normaal hebben we een tekort aan gastgezinnen. Maar de situatie van deze vluchtelingen is anders. Mensen uit Oekraïne hoeven geen asiel aan te vragen en mogen hier werken en dat is een hele nieuwe dynamiek.'

Bij takecarebnb werken ruim dertig vrijwilligers als matchmaker, en dat is niet voldoende voor de huidige situatie. 'De organisatie heeft het echt heel goed opgepakt. Wij zijn nu verantwoordelijk voor de screening van de nieuwe gastgezinnen. Daarvoor hebben we nieuwe vrijwilligers, maar ook betaalde krachten aangehaakt. We moeten inventariseren wat we nou echt hebben: zijn dit plekken waar het mogelijk en ook verstandig is.' Inmiddels zijn al duizenden gezinnen gescreend. 'Uiteindelijk valt een deel af, maar er zitten echt veel goede aanmeldingen bij, waarvan een deel ook andere vluchtelingen, statushouders die nu in azc's zitten, in huis wil nemen. Takecarebnb verzorgt niet de matching van Oekraïners, dat gebeurt door andere organisaties vanuit de gemeenten. Wij ondersteunen hen wel vanuit onze deskundigheid.'

'Als matchmaker zoek ik mensen die bij elkaar passen, het is in principe voor een periode van drie maanden. Dat is niet zomaar iets. Het gaat soms om gastgezinnen die een of twee kamers

beschikbaar hebben. Als je voorzieningen deelt, moet je echt aanpassingen maken. Niet iedereen overziet dat. Je levert privacy in. Voor de Oekraïners geldt dat ze vaak geen Engels spreken en emotioneel in een zware situatie zitten. Dat vraagt veel van een gastgezin. Het heeft impact, maar levert veel voldoening en vaak blijvende vriendschappen op.'

Margriet-Marie legt uit dat er met name een tekort aan aanmeldingen in steden is. Mensen zijn er kleiner behuist, de woningnood is al enorm en de vluchtelingen uit Oekraïne zijn vaker gezinnen en families. 'Dat is lastiger plaatsen dan één persoon, maar deze mensen willen juist graag naar de steden, omdat zij daar vrienden of kennissen hebben. Bij statushouders gaat het vaak om alleenstaanden.'

'We weten natuurlijk niet hoe het verder gaat. Hopelijk kunnen deze mensen binnen een paar maanden terug. Dat willen ze ook het liefst', vertelt Margriet-Marie. 'Als mensen langer moeten blijven, dan zullen er hele andere oplossingen moeten komen, maar op dit moment zijn gastgezinnen en vrijwilligers, zeker in Amsterdam, heel welkom.'

Noot van de redactie: Dit artikel is geschreven op 20 maart.

Wilt u meer lezen of leren over de initiatieven, bezoek dan:
www.iraklisabekia.com/Ukraine
takecarebnb.org/nieuws/update-oorlog-in-oekraïne

Illustratie:
Marna van Hal

**DIERENKLINIEK
HAVENS**

Java-eiland

Openingstijden
 ma. | di. | vr. 09.00 - 19.00 uur
 wo. 13.00 - 19.00 uur
 do. 09.00 - 17.00 uur

Behandeling volgens afspraak
 tel. (020) 41 93 583

Sumatrakade 377 - 379 | 1019 PM Amsterdam

Verse handel op de Dappermarkt

De Dappermarkt loopt als een belangrijke ader door Oost. Nog steeds genoeg verse waar: Hollandse aardappelen en Surinaamse kousenband. Vis, kaas en bloemen. Ook na sluitings-tijd. Blijft dat zo?

TEKST: INNA VAN DEN HOGEN
FOTO: BJÖRN MARTENS

Esmee stalt de dozen uit: groenten, zoals lente-ui, tomaten en avocado's. Ze heeft ook fruit, alles alleen in dozen te koop. Ze krijgen een mooie plek in haar stal op de Dappermarkt, waar het op dit vroege uur koud en mistig is. Esmee is een enthousiaste twintiger en doet dit pas kort. Verderop staat een stal met fruit, waar haar collega druk bezig is sap uit te persen om in flesjes te verkopen. 'Ja het loopt erg goed', zegt ze vrolijk. 'Het moet wel beter weer worden.'

Arno staat in een grote groentekraam, al jaren. Hij heeft prachtige producten, alles vers en veel keus. 'De corona heeft me gered', zegt hij. 'Toen ging ik weer goed verkopen. Het lijkt erop dat de markt is herondekt. Wel jammer dat de klanten tegenwoordig weinig kunnen hebben. Veel lange tenen', moppert hij. 'Je moet op je woorden letten.' Grapjes maakt hij alleen tegen vaste klanten. Er staan twee kistjes achter zijn kraam. Daar gaan de spullen in die niet verkocht kunnen worden. Zoals een courgette met een zachte plek en overrijpe tomaten. Regelmatig meldt een mevrouw zich om deze kistjes op te halen. Zij kookt ermee en vriest in als het te veel is. En de twee dames van Potagie, een traiteur aan de Mauritskade, halen ook wekelijks groenten op die Arno de volgende dag niet meer kan verkopen. Zo doen ze iets tegen voedselverspilling. 'Daarnaast werken we

graag met voordelige aanbiedingen', vertelt Mara mij.

Djill van de fraaie bloemenstal bij de Pieter Vlamingsstraat weet waarom het voor corona slecht ging met de markt. In 2018 zijn de parkeertarieven in één keer omhooggegaan van drie naar zes euro. Voor de markt een akelige klap, want er komen veel mensen van buiten de wijk. 'De Cuypmarkt heeft wel een goedkope zone voor klanten, waarom kan dat hier niet? We hebben een petitie opgesteld voor de gemeente met wel 10.000 handtekeningen. Aangeboden aan wethouder Sharon Dijksma, die toen toegaf dat het niet klopte. Nooit meer wat van gehoord. Niets mee gedaan.' Aldus een strijdbare Djill.

Drie generaties

Een stukje verder, vlak bij de hoek van de Eerste van Swindenstraat, staat Tonny met aardappelen, uien en knoflook. Hij heeft de kraam overgenomen van zijn vader die hem ooit overnam van de grootvader van Tonny. Ze heten trouwens allemaal Tonny, wel zo makkelijk! Tonny werkt nu nog drieënhalve dag, hij is een buitenmens en zou niets anders willen. 'Het zou fijn zijn als iemand het op den duur wil overnemen, maar hoe vind ik die?'

'In mijn jeugd was dit zwaar werk', vertelt hij. 'Alles ging met de hand, ik moest regelmatig een halve mud aardappelen (ongeveer 35 kilo) tillen en op de bakfiets naar een klant brengen. De zware kraam, uitgerust met houten wielen, iedere dag weggrollen. Dat is gelukkig nu heel anders.'

Hij vertelt dat het aantal kramen met verse

producten hard achteruit is gegaan op de markt. Kledingkramen nemen het over. Zijn vele vaste klanten komen voor zijn 'merk-aardappelen' zoals de Opperdoezer, de Frieslander en de Doré. Het verschil met de bulkproducten van de supermarkt is voor hen heel goed te proeven. Ze klagen als hij er een keer niet was. Helaas kiezen veel mensen voor het gemak en de lage prijzen van de supermarkt. Maar er is een lichtpuntje: 'Er komen de laatste tijd nieuwe klanten bij. Die hebben een recept uitgezocht en willen met goede producten gaan koken. Ja, dan moeten ze hier zijn!'

Bij het sluiten van de markt blijft verse waar achter. Sommige kraameigenaren hebben vaste afspraken met hergebruikers, zoals Arno. Anderen laten het aan het toeval over. Djill klaagt erover dat de achtergelaten dozen worden leeggegooid en dat er zo een bende achterblijft.

Mensen genoeg die speciaal voor de restanten komen. De koffiejuffrouw van de markt, die de hele dag rondgaat met drankjes, vertelt me dat er soms heftig om de achtergelaten waren wordt gevochten. Zelf zie ik hoe een vrouw overdag al in de afvalbakken aan het zoeken is naar eetbare waar. Studenten verzamelen om half zes groenten voor hun wekelijks kookbeurt. Zij stellen ad hoc een pastasaus samen met de gevonden spullen. Anderen hebben graag iets vers om mee te koken maar kunnen het gewoon niet betalen. Gelukkig blijft er wat voor hen liggen. Overdag praat je daar niet over. Er moet verkocht worden. <

Hoe word je een circulaire buurt?

Ongetwijfeld zijn veel mensen van goede wil om mee te denken en mee te werken aan een duurzame wereld. Maar het is complexe materie en op welke manier werk je aan oplossingen? Gelukkig wordt inmiddels in allerlei projecten hard gewerkt om eraan bij te dragen, ook in onze buurt.

TEKST: CORRY ZOLL
FOTO'S: MARCEL DE CNOCK

Milieuproblemen spelen wereldwijd. Klimaatverandering, de omvang van de plasticsoep en het dumpen van grote hoeveelheden afgedankte kledingstukken in bijvoorbeeld Ghana. Die kleding is al niet duurzaam geproduceerd en kan in een land als Ghana niet duurzaam worden opgeruimd. In Ghana en andere landen worden de mensen opgescheept met onze overconsumptie en vervuiling.

Inmiddels is er in het verspreidingsgebied van de IJopener een grote variatie aan initiatieven met als doel het realiseren van een kringloop van producten. Om kleding, voedsel, elektrische apparatuur en energie op een duurzame manier te produceren en zo optimaal mogelijk te gebruiken, groeit het aantal initiatieven om een circulaire buurt te worden en een goede kringloop te organiseren. Op de Buurttop in het Oostelijk Havengebied van 2019 werd het doel als volgt geformuleerd: 'We zijn een wijk waar hergebruik en kringloop vanzelfsprekend is.'

In kringloopwinkels en bij weggeeftafels kun je onder andere kleding aanbieden, die door een andere consument met plezier kan worden gedragen. Dit vraagt ook wel een instelling om niet te veel heel goedkope en niet duurzaam geproduceerde kleding aan te schaffen. Wanneer een huishoudelijk apparaat ermee ophoudt, wordt al snel gekozen voor vervanging, terwijl in veel gevallen het apparaat met een kleine reparatie nog lange tijd kan worden gebruikt. In 2010 werd daarom het repaircafé in het leven geroepen en inmiddels zijn deze reparatiebijeenkomsten in veel steden en dorpen ingeburgerd.

Voorbeelden die al werken in de buurt

Dit artikel is bedoeld als eerste aanzet van een overzicht van de activiteiten. Zo zijn er in de omgeving kringloopwinkels, weggeefkramen en ruilmarkten. Repaircafés, circulaire broodbakkers en restaurants die groenten met een plekje redden.

Kringloopwinkels

- De Buurtringloop, Javastraat 105 (Indische Buurt)
- Weggeefwinkel in Jungle Amsterdam, Dapperstraat 76-82 (Dapperbuurt)
- Weggeefkraam De Eester in de C. Van Eesterenlaan op de hoek van de Borneolaan (Oostelijk Havengebied); iedere 3e woensdag van de maand van 10-13 uur
- Kringloopwinkel in ontwikkeling in de Buurtfabriek, Cruquiseiland

Repaircafés en reparatietafels

- IJburg: Erich Salomonstraat 131-151 (elke woensdag 17.30-19.30 uur)
- Indische Buurt: Buurtcentrum De Meervaart, Balistraat 48A (1e, 2e, 3e woensdag en laatste zaterdag van de maand 14-16.30 uur)
- Oostelijk Havengebied: Reparatietafel bij De Eester, C. van Eesterenlaan 266; iedere 3e woensdag van de maand gecombineerd met een weggeefkraam en naaicafé voor herstellen van kleding en hergebruiken van stoffen

Om mensen te stimuleren om kapotte spullen niet weg te gooien maar een tweede leven te geven, zijn de reparaties die uitgevoerd worden gratis. En bij het repaircafé kun je ook ervaren dat repareren leuk en te leren is.

Fair circulair

Op 20 maart heeft de Werkgroep Circulair uit het Oostelijk Havengebied een markt georganiseerd met kledingruil, reparaties, workshops en eten van gereed voedsel uit de buurt. De foto's bij dit artikel zijn gemaakt op deze Fair. De werkgroep organiseert ook Precious Plastic-workshops over creatief gebruik van plastic en buurtsafari's langs circulaire plekken in het Oostelijk Havengebied.

Geluiden uit Oost

Via het podcastkanaal *Geluiden uit Oost* van Oost-Online kun je audio-uitzendingen met veel aandacht voor circulaire initiatieven via internet beluisteren wanneer je maar wilt. Te vinden op www.oost-online.nl

BuurtBuik

In 2015 is BuurtBuik Amsterdam-Oost begonnen met koken voor de buurt met gereedde groenten. Iedere maandag is gratis een gezonde maaltijd af te halen in de Elthetokerk in de Javastraat. Van 17-18 uur.

Haak-In

De Haak-In in de Molukkenstraat is een unieke locatie in de Indische Buurt waar op een creatieve manier hergebruik van onder andere plastic gekoppeld wordt aan sociale doelen. Zo zorgen ze voor het schoonhouden en leefbaarder maken van de buurt.

Stadsmoestuinen

Bewoners van Zeeburgereiland met groene vingers kunnen hun eigen groente en fruit verbouwen in buurtmoestuin Zeeburgertuin.

Natuurlijk IJburg

Natuurlijk IJburg op Strandeiland is gericht op participatie en elkaar ontmoeten. Er is een buurttuin en er wordt gewerkt aan het vergroenen van de straten. Energiebesparing staat ook hoog op de agenda. Strandeiland is nu nog een zandvlakte, maar het streven is om er een volledig circulaire voorbeeldbuurt van te maken. <

Meer informatie over de activiteiten waaraan je kunt deelnemen is te vinden op de websites van de organiserende organisaties.

Dit overzicht is lang niet volledig. Er zijn veel meer buurtprojecten bezig om circulair te worden. Stuur een bericht naar de IJopener (info@ijopener.nl) over ontbrekende projecten zodat we in de toekomst opnieuw kunnen schrijven over de circulaire activiteiten in de buurten. Hopelijk zal de gemeente op korte termijn meer ruimte en financiën gaan vrijmaken voor de circulaire stad!

AMSTERDAM PRINT SERVICE

THE PHOTO FACTORY

professionals in print

Je eigen shirt supersnel klaar

Kom met je eigen idee of ontwerp of laat je door onze designs inspireren !

U vindt ons vlak bij winkelcentrum Brazilië, bereikbaar met tram 26, gratis parkeren onder de AH. C. van Eesterenlaan 15, Amsterdam, 020 - 419 7200 www.thephotofactory.nl, winkel@thephotofactory.nl

bevoegd docent geeft
gitaarles

- alle leeftijden
- alle stijlen
- klassiek en elektrisch

KNSM-Laan 768
bel voor info
06 24 12 48 85

de **P**ianotemmer

stemmen onderhoud reparatie restauratie

HANS KRAMER | +31 (0)6 40 06 69 37 | KNSM LAAN 756E

SINCE 1991 | WWW.PIANOTEMMER.NL

Groot voor jonge mensen.nl

therapeutische coaching voor kinderen, jongeren en ouderbegeleiding

Samen voorkomen dat problemen van nu problemen van later worden

Vrede

TEKST EN FOTO: SIMONE SLOTBOOM

Het is zover. Ondanks een negatieve zelftest eerder op de dag, weet ik het zeker. Verrassend is het niet, want mijn zoon is positief en mijn neefje ook. Om mij heen hoor ik niet anders. Het lijkt alsof iedereen corona heeft. Zorgverleners, maar ook burens, familie, vrienden en kennissen. En ik nu ook. Al ben ik extra voorzichtig. Want ik hoor bij een 'risicogroep'. Afschuwelijk vind ik dat. Zo denk ik niet graag over mezelf. Ik praat er ook liever niet over. Over wat ik heb. Want ziek zijn is niet leuk. Je bent al snel een last voor anderen. Of iemand die te veel over ziekte praat. Iemand bij wie anderen alleen om te zorgen of uit medelijden komen. De goede momenten, de positieve: daar leg ik het accent op. Die wil ik uitvergrooten. Al zijn ze soms maar een klein deel van de dag. Of de week. Alles waar je aandacht aan geeft, groeit. Dus benadruk ik waar ik dankbaar voor ben. Niet de pijn, het verdriet, de wanhoop of de risico's. Maar het klopt wel. Ik val in de categorie: risico. Ik besef goed dat bij mij een goede afloop niet vanzelfsprekend is. En ik weet wat het inhoudt om in een ziekenhuis te liggen. Op tv lijkt dat best leuk. In de praktijk is het verre van dat. Zeker als je gehecht bent aan zelfstandigheid en onafhankelijkheid. Na de opname begint de strijd pas echt. Het terugvechten naar zelfredzaamheid. Dat kan even duren. De steun en hulp die er aanvankelijk is, droogt op naarmate herstel langer duurt. Of als hulp structureel nodig is. Want in de echte wereld is volledig herstel niet de norm. Dat is alleen op Netflix zo. De realiteit is niet dat mooie 'happy end'. De werkelijkheid is rauw en omvat rouw. Omgaan met verlies is inherent aan chronisch ziek zijn. Soms letterlijk, in de zin van overlijden. En soms figuurlijk. In de zin van mensen en activiteiten. Als hoop en zingeving wegvallen, is de weg terug moeizaam. Als het al lukt. Soms moet je vanaf nul beginnen. Om vanuit jouw 'nieuwe normaal' weer zin in het leven te krijgen. Maar de angst blijft. Vandaar de extra voorzichtigheid.

Nu is het moment van de waarheid. Ik ben ziek. Zo ziek dat ik bang ben. Voor dat ziekenhuis. Dat verlies van controle. De vrees opnieuw te moeten knokken voor overleving. En het besef dat dat mogelijk niet nog een keer lukt. Alles doet zeer. Mijn lijf, mijn spieren, mijn hoofd. Ik

kan niets verdragen. Geen tv, geen licht, geen geluid. Ik kan zelfs niet lezen. Ik zie scheel van de hoofdpijn. Het lawaai van bouwvakkers die onder mijn slaapkamerraam hard aan de reconstructie van de KNSM-laan werken, is een marteling. De piano van de buurvrouw ook. Slapen kan ik niet. Pijn overheerst. Af en toe val ik weg, zittend in een stoel, oververmoeid. Mijn longen hoest ik er bijna uit. Toch kan ik het dragen. Na een week weet ik het zeker. Hier komt een eind aan. Zonder ziekenhuis. Twee weken isolatie verder voel ik me nog steeds ziek. En doodmoe. Maar de orkaan in mij is uitgeraasd en ik sta nog overeind. Ik mag de deur weer uit.

Ook buiten heeft storm zijn tol geëist. De grote eik op de stoep waar ik al een kwart eeuw omheen loop, is weg. Alleen een stronk herinnert nog aan zijn majestueuze bestaan. Een reminder dat niets vanzelfsprekend is. Hoe groot en sterk ook. Als ik doorloop naar het Java-eiland zie ik duizenden witte vlaggetjes. 35.000 om precies te zijn. Althans: zoveel komen er. Van een afstand lijkt het of het gesneeuwd heeft. Vrijwilligers steken nog meer vlaggetjes in de grond. Kinderen helpen mee. Ik ben er stil van. Elke vlag staat voor een mens. Een persoon.

Iemand die geleefd heeft, en er niet meer is. Die het eind van alle maatregelen niet meemaakt. Die niet de 'mildere' variant heeft gehad. Voor hen is het voorbij. Voorgoed. Ik kijk naar de eindeloze reeks vlaggen. Een eerbetoon. Een plek voor herdenking. Om respect te betuigen. Het beeld doet denken aan een veld vol herdenkingskruizen. Voor gevallen strijders in oorlogstijd. Hoe symbolisch. Ook in coronatijd staan mensen tegenover elkaar. In een strijd die zij aan zij met de ziekte zelf woedt. Die zoveel kapot

maakt. Een strijdbijl die begraven mag. Bedekt met de mantel der liefde. Want met vrede kan rouw beginnen. En wederopbouw. Hernieuwd vertrouwen. Een nieuw begin. Nieuwe hoop. Oorlog is er al te veel. Zo toont het nieuws ons dagelijks. Empathie is als een witte vlag. Met mededogen kijken, naar jezelf én naar de ander, dat is de remedie tegen strijd. Het ultieme vaccin. Ik zie ze wapperen in de wind, bijna 35.000 stuks. Samen vormen ze één reusachtige witte vlag. Voor vrede op aarde. En voor alle zielen daarboven. <

Praten, durven en dromen

Hoe bereik je vrouwen met een migratieachtergrond? IJopener ging op bezoek bij Stichting Prachtvrouw in een van haar locaties, aan het Dapperplein. Bij een kopje thee spraken we daar met Habiba Bouanan, directeur van de stichting.

TEKST: MARISKA MEIJER
FOTO: NORFOH

Stichting Prachtvrouw is zeven jaar geleden ontstaan als initiatief om iets te betekenen voor vrouwen met een migratieachtergrond uit de Indische Buurt. Directeur Habiba Bouanan vertelt over het werk van de stichting: 'Veel vrouwen zitten thuis, niet alleen de vrouwen in de bijstand, maar ook vrouwen die NUG'er zijn (niet-uitkeringsgerechtigd, red). Naast het verzorgen van de kinderen willen zij ook participeren en emanciperen, zich ontwikkelen. Maar er zijn ook vrouwen die daar nog niet aan toe zijn, of zich daar nog niet van bewust zijn. Door hier te komen en te praten, worden ze aan het denken gezet. Ze gaan beseffen dat ze meer kunnen bereiken dan zij dachten.'

Tijdens ons gesprek stroomt het zaaltje vol: zo'n vijftien vrouwen komen deze ochtend naar het vrouwen praatcafé. Er wordt thee ingeschonken en lekkernijen uitgedeeld. Tijdens zo'n praatcafé-ochtend wordt altijd een thema behandeld. Habiba: 'Vandaag is dat emancipatie. Andere thema's zijn: gevoelens en intimiteit, online pesten, grensoverschrijdend gedrag, radicalisering. Huiselijk geweld noemen we huiselijk geluk, dat klinkt luchtiger en nodigt eerder uit om erover te praten.'

Hoe zorgt deze stichting ervoor dat vrouwen niet alleen uit hun schulp komen, maar ook letterlijk uit hun huis? Habiba: 'Dat doen we door gezamenlijk een dialoog te voeren en door weerbaarheidstrainingen. Dan zie je dat ze opbloeien. Zo'n vijf jaar al ben ik bezig vrouwen te *empoweren* richting de arbeidsmarkt, om hun kansen te vergroten. We hebben bijvoorbeeld een training "Durven en Doen", een soort oriëntatie op de arbeidsmarkt waarbij het gaat over kwaliteiten en talenten. Het lukt natuurlijk niet altijd om na een training van tien, elf weken de vrouwen direct aan de slag te krijgen, maar de training geeft ze wel meer zelfvertrouwen.' Een effect hiervan is dat vrouwen hun taalvaardigheid willen verbeteren of een opleiding willen gaan doen. Ze merken dat dat nodig is als ze hogerop willen.

Habiba: 'Vrouwen komen met dromen, en wij kunnen ze helpen de eerste stap te zetten om die te realiseren.'

Aan de verschillende tafels wordt intussen levendig gediscussieerd over wat emancipatie is, wat er bereikt is en wat er nog te winnen valt. Over het algemeen wordt de mening gedeeld dat er veel veranderd is op het punt van gelijke rechten, ook in de landen van herkomst, zoals Marokko en Turkije. Niet iedereen is het met elkaar eens als het gaat over de verdeling van zorgtaken tussen man en vrouw, maar uiteenlopende meningen zorgen juist voor boeiende gesprekken. Na een uur met elkaar praten, wordt het onderwerp 'Emancipatie' afgesloten en is er tijd om nog even gewoon verder te praten.

Wij praten nog even verder met Habiba. Ze vertelt dat ze in de coronaperiode een project zijn gestart om armoede te bestrijden. 'Dat klinkt niet als iets waar we trots op willen zijn, omdat armoede iets minder prettigs is. Maar dat je samen met de buurt zoveel kunt betekenen voor een ander, laat je beseffen dat we belangrijke dingen doen, en hoe belangrijk onze vrijwilligers zijn.'

Hoe komt de stichting rond? Habiba: 'We werken samen met Alliander en van hen hebben we laptops gekregen. Daar zijn we erg blij mee. Sowieso zijn wij afhankelijk van subsidies van het stadsdeel en de gemeente, maar we hebben al te horen gekregen dat die minder worden. We denken nu over andere manieren van financiering, zoals sponsoring door het bedrijfsleven en fondsenwerving. Ook zijn

we bezig om onze stichting ondernemender te maken. Onze vrouwen hebben een belangrijk talent en dat is dat ze lekker kunnen koken, dus we kunnen ze bijvoorbeeld maaltijden laten verkopen. We zouden graag samenwerken met restaurants of werkgevers in de buurt. Daarnaast kunnen veel van hen ook vanuit huis werken: de laatste groep in ons talentprogramma is meer gericht op ICT. Ik denk dan aan werk als data-analist of data-entry.' Habiba wil met Stichting Prachtvrouw graag een brug slaan tussen het bedrijfsleven en vrouwen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. 'Daar winnen de vrouwen bij, maar ook de maatschappij.'

Het probleem waar de stichting tegenaan loopt is huisvesting. In de Oosterparkbuurt is een tekort aan werkruimtes voor maatschappelijke organisaties. Het stadsdeel heeft Stichting Prachtvrouw nu een plek toegewezen in een buurtpand van Ymere op de Eerste van Swindenstraat. Habiba: 'Helaas is dit maar voor drie dagdelen, maar wij hebben er echt meer nodig.'

Wil je in contact komen met stichting Prachtvrouw? Kijk op stichtingprachtvrouw.nl of mail naar stichtingprachtvrouw@gmail.com

Flex KANTOOR, werkplek en vergaderruimte te huur in Zeeburg

- Zoekt u dichtbij huis een luxe kantoor met eigen opgang? Of een ruime, rustige en betaalbare FLEX werkplek om prettig te werken?
- Wilt u uw klanten of zakenrelaties in een representatieve ruimte ontvangen?
- Heeft u een vergaderruimte of trainingslokaal nodig?

Voor informatie mail naar info@denieuwevaart.info of bel telefoonnummer 020-4199282 Website www.denieuwevaart.info

Bijzondere beestjes in parken Oost

Oevervlieg (Flevopark en Begraafplaats)

Afgelopen zomer deden vrijwilligers, experts van Taxon Expeditions en studenten van de Vrije Universiteit onderzoek in Oost naar het voorkomen van diertjes die op en in de bodem leven of in het struikgewas. Het onderzoeksverslag verscheen eind december en geeft een verrassend beeld van de biodiversiteit van Flevopark, Joodse Begraafplaats en Diemerpark.

TEKST: GOOS VAN DER SIJDE

FOTO'S: JAN MUILWIJK, JAN SCHILTHUIZEN, RENKO USAMA, RONALD VAN WEEREN

Sobere kustkruiper (Flevopark)

Vossen, marters, vogels, dagvlinders en bijen zijn aantrekkelijke dieren en krijgen bijna automatisch veel meer aandacht dan diertjes zoals pissebedden, wormen, duizendpoten, slakken, kevers en motten. Maar deze 'onderkruipsels' zijn voor de biodiversiteit minstens zo belangrijk als die meer aansprekende dieren. Daarom is het erg belangrijk deze diersoorten te onderzoeken als je meer wilt weten over de biodiversiteit van een gebied. De gemeente Amsterdam was dan ook blij met het initiatief van Taxon Expeditions om diverse groengebieden onder de loep te nemen. Na eerdere projecten in onder andere het Vondelpark, was het vorige zomer tijd voor het Flevopark, de Joodse Begraafplaats en het Diemerpark. Drie heel verschillende gebieden in het noordelijk deel van de Diemerscheg, de groene vinger die vanuit het zuidoosten de stad in steekt.

Kleine dieren waarnemen

Zoogdieren zoals de otter of vos kun je spotten met automatische wildcamera's (ook wel **cameravallen** genoemd), zoals gebeurde met de otter in het vorige nummer van de IJopener. Bij het kleine grut werkt dat niet. Daar zijn andere methodes nodig. Helaas sneuvelen de diertjes dan vaak wel in een verzamel-potje, maar het kan meestal niet anders: ze moeten immers in het laboratorium nader onderzocht worden om te kijken om welke soorten het precies gaat.

Kleine vliegende insecten verzamelt men met een **malaiseval**, ooit bedacht door de Zweedse bioloog Malaise, en waarschijnlijk gebaseerd op zijn kampeerervaring. In een openstaand tentje verzamelen vliegjes en mugjes zich vooral boven in de nok. Ze zoeken daar naar de uitgang en belanden dan in een fuik

met een verzamel-potje.

Een **aasval** is een potje met vlees waar aas-etende bodemdiertjes op afkomen. In een **bodemval**, een soort valkuil, komen lopende dieren terecht zoals loopkevers, pissebedden, mieren en bodemwantsen. **Vangen met de hand** kun je doen met slakken, kevers, spin-nen, hooiwagens, duizend- en miljoenpoten, en pissebedden. Een **sleepnet** is er voor het vangen van beestjes op planten.

Voor het lokken van nachtvlinders is er een **lichtval**, een lamp dus. Een omgebouwde bladblazer kan dienen als **zuigval** om klein grut op te zuigen van lage vegetatie zoals in het Diemerpark. Het **afkloppen** van plan-ten en struiken (met daaronder een opvang-scherm) doe je om kevers en sprinkhanen te vangen. Met een **keverzeef** zeef je dieren als kevers, mijten, spinnen, duizend- en miljoen-poten uit vergaan plantenmateriaal. En met een **watersleepnet** vang je waterinsecten en weekdieren.

De ecologische diversiteit van het noordelijk deel van de Diemerscheg is hoog

Vervolgens zijn de vallen met diertjes onder-zocht in een veldlaboratorium dat was ingericht in Theater Vrijburcht. Daar kregen de vrijwilligers instructies van deskundigen als bioloog Menno Schilthuisen van Taxon Ex-peditions. De vondsten zijn daarna naar Na-turalis in Leiden gebracht, waar ze met hulp van diverse deskundigen definitief geïdentifi-ceerd en benoemd zijn.

Honderden soorten

Tijdens de expeditie zijn in het Diemerpark

385 soorten vastgesteld, in het Flevopark 264 en op de Joodse Begraafplaats 267. Het totaal aantal gevonden diersoorten (672) is hoog. Dat heeft vermoedelijk te maken met het feit dat er drie terreinen zijn onderzocht, die ecologisch sterk van elkaar verschillen. Het Diemerpark doet denken aan een schraal ri-vierduinlandschap, de Joodse Begraafplaats ligt laag en lijkt het meest op een oud moeras, terwijl het Flevopark het karakter van een stadspark heeft.

Toch zijn ook in het Flevopark bijzondere soorten aangetroffen. Zo pakte vrijwilliger Ton Zipp op een veldje langs het Nieuwe Diep een erg zeldzame loopkever op: de 'sobere kustkruiper'. Volgens kenners komt deze ke-ver in Nederland vooral aan de kust voor, maar ook in Zuid-Limburg.

Verder zijn er in het Flevopark en op de Jood-se Begraafplaats veertien exemplaren van een zeer zeldzame soort oevervlieg gevon-den: *Parydroptera discomyzina* (heeft geen Nederlandse naam). Deze soort is pas in 2018 voor het eerst in ons land gevonden bij Bar-neveld.

Ook onder de nachtvlinders bevonden zich enkele zeldzame soorten, zoals de bruine sikkelluil in het Flevopark, de heemstzaad-mot in het Diemerpark en de satijnvleugel-sikkelmot op de Joodse Begraafplaats.

De onderzoekers concluderen dat de eco-logische diversiteit van het noordelijk deel van de Diemerscheg hoog is en van groot belang voor de corridorfunctie die de scheg heeft als verbinding tussen het platteland en het stadshart. Mooi, zo'n resultaat. Groen-gebieden bij de stad dragen hun steentje bij als het om natuurwaarden en biodiversiteit gaat. <

Vuurwantsen (Diemerpark)

Het vrouwtje van de stokroossnuitkever (Joodse Begraafplaats en IJburg). Met haar lange snuit boort ze een gat in de bloemknop voor haar eitjes

Werken met klopscherp en vlindernet (Diemerpark)

De agaatvlinder, een nachtvlinder (Diemerpark)

Onderzoek in het veldlaboratorium

De grote groene sabelsprinkhaan springt en vliegt 's zomers overal rond

De 7 Provinciën
design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

Een uitvaart die bij u past,
met veel respect voor allen.

Funeral Quest
uitvaartbegeleiding

Anne-Marie Boogaarts
06 81 81 84 69 (24/7)
anne-marie@funeralquest.nl
www.funeralquest.nl

Naar het Gemeenlandshuis

In deze IJopener een bijzonder tochtje. Vanuit de Indische Buurt gaan we de Nesciobrug over en lopen of fietsen via een lus naar het Gemeenlandshuis aan de Diemerzeedijk. Een bezoek daar laat ons een intiem museumhuis zien waar eeuwenlang een hoogheemraadschap zetelde.

TEKST: JOOST VAN DER VAART
FOTO'S: MARCEL DE CNOCK EN INEZ VEERMAN

Vele keren waren we op de Diemerzeedijk, een van oudste waterkeringen van Amsterdam. Minstens zo vaak liepen of fietsten we langs dat statige pand iets voorbij Camping Zeeburg, het Gemeenlandshuis met op de voorgevel in zwarte en gouden letters 'Hic de freti batavi furore arcendo agris tuendis agitur'. Latijn voor: 'Hier wordt gehandeld over het beveiligen van de landerijen door het temmen van de Bataafse Zee'. Menig Amsterdammer gaf een eigen interpretatie aan dat 'Hic de freti batavi'. Het werd al snel: 'Hier vreet men Batavieren.'

Op naar de Batavierenvreter dus, vanaf ons vertrekpunt aan de Kramatweg in de Indische Buurt. We gaan linksaf de Valentijnkade op en dan langs de Joodse begraafplaats Zeeburg, het Flevopark en Jeugdland. Zo kom je vanzelf bij het Amsterdam-Rijnkanaal. Alles onderweg hier is een afzonderlijk bezoek waard. We schreven er eerder over in deze tochtjes. Maar we maken nu een beetje tempo. We willen op tijd in het Gemeenlandshuis zijn, dat maar één keer per maand geopend is.

Zorg dat je vanaf de Valentijnkade op het Waterkeringpad langs het kanaal komt en ga rechtsaf naar de Nesciobrug, genoemd naar schrijver Nescio, schuilnaam van J.H.F. Grönloh (1882-1961). Nescio was een echte Ooster die in zijn kleine maar geliefde oeuvre (o.a. *De uitvreter*, *Titaantjes* en *Dichtertje*) veel aandacht besteedde aan zijn leefomgeving. De Nesciobrug is een elegante stalen fiets- en voetgangersbrug uit 2006. Hij is bijna achthonderd meter lang, loopt in een bocht en is ontworpen door de Britse architect Jim Eyre, die voor deze hangbrug bekroond werd. Geniet op de brug van het uitzicht en de voortsnellende vrachtafvaart.

Aan de overkant ga je richting het kanaal. Zoek links het ietwat verborgen Thijs Hendriksepad op, dat pal langs het water voert. Aan het zuidelijke eind ervan kun je twee dingen doen. Als je tijd hebt, ga je rechts naar Diemerdammersluis, ter hoogte van de plek waar de Diem uitmondt in het IJmeer. Historische grond, en ooit strategisch van belang. Hier vochten de Watergeuzen in de Tachtigjarige Oorlog tegen de Spanjaarden, om de vrijheid van Amsterdam. Je kunt ook linksaf het Diemerpark in. Dat moet sowieso gebeuren, ook

als je van Diemerdammersluis terugkomt. Deze route brengt je in één ruk langs de Hein de Haanbrug, watersportvereniging De Watergeuzen en de Ringweg Oost naar het Gemeenlandshuis, een monument van de Hollandse strijd tegen het water. Vrijwel sinds menscheugenis zijn hoogheemraadschappen – waterschappen – daarvoor verantwoordelijk in Nederland.

Hèhè, we zijn er. Je kunt naar binnen via de achterkant, waar het gebouw door de binnendijkse ligging fors groter lijkt. Hier zetelde meer dan twee eeuwen het 'Hoogheemraadschap van den Zeeburg en Diemerdijk'. Het werd in 1727 gebouwd en is in 2008 overgedragen aan Vereniging Hendrick de Keyser, die zich inzet voor behoud van historisch waardevolle panden. Het hoogheemraadschap verhuisde en het Gemeenlandshuis werd museumhuis.

Het pand, gebouwd op 224 houten palen, was ernstig verwaarloosd maar ziet er na restauratie weer schitterend uit. Het heeft een souterrain, bel-etage, eerste verdieping en zolder-etage. De hoofdingang is op het niveau van de dijk. In de hal vind je weelderig stucwerk. Zeepaarden trekken de god der zee, Neptunus met zijn drietand, in een zegekar voort over de woelige baren. Een bronzen klok uit 1745 getuigt van de strijd tegen het water. Hij werd geluid bij dreigende dijkdoorbraak. Dit alles krijg je te horen van vrijwilligers die het Gemeenlandshuis aan bezoekers laten zien. Ze weten veel.

De twee ontvangstkamers links en rechts van de hal tonen iets van de geschiedenis van het hoogheemraadschap. Je vindt hier de schilden van de aangesloten districten, van dijkgraven en ingelanden, personen die grond en andere bezittingen binnen het waterschap hadden. Kijk even naar buiten, vooral de blik naar de achterzijde is de moeite waard. Loop als je binnen klaar bent de tuin in en ga als het kan naar de steiger aan het kanaal. Vanaf dit punt is het zicht op het Gemeenlandshuis zoals het altijd was. Honderd meter verderop raast de snelweg. Hier staat de tijd stil. 1727 en 2022 raken elkaar. <

Gemeenlandshuis, Diemerzeedijk 27. Open elke 1e zondag van de maand 12-16 uur. Voor info zie museumhuizen.nl

SAMENSTELLING: CORRY ZOLL

4 mei herdenking IJburg

Na twee jaar kunnen buurtbewoners weer op 4 mei op IJburg samenkomen om te herdenken. Het is de negende en tevens laatste keer dat het huidige 4 meicomit  de herdenking in het Ed Pelsterpark organiseert. Met verhalen, muziek, de taptoe... stilte... en bloemen herdenken en eren we de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, waarbij ons hart ook uitgaat naar andere plekken van oorlog, zoals Oekraïne.

Na afloop van de ceremonie stelt De Binnenwaai, kerk op IJburg, haar ruimte open voor koffie, thee en limonade. Daar zal ook afscheid worden genomen van het comité. Hartelijk welkom! <

Steun de voedselbank

Steeds meer Amsterdammers, ook in Oost, zijn afhankelijk van de voedselbank. In het Amsterdamse distributiecentrum, dat voor heel Noord-Holland zorgt, zijn de hele week mensen aan de slag. Zij nemen voedsel in ontvangst, slaan het op en verdelen het vervolgens over kratten van verschillende maten. Al dat werk wordt gedaan door vrijwilligers en daar is op het ogenblik een groot tekort aan.

Dit is een oproep aan Amsterdammers in Oost met een warm hart: denk eens na of je een dagdeel of een dag of meer zou kunnen meedoen. Het centrum ligt in het westelijk havengebied. Vanuit alle wijken in Oost is het makkelijk met het ov te bereiken. Kom je met de auto, dan kun je die op het terrein parkeren. Voor een goede lunch wordt gezorgd. <

Mannengroep Civic Men

Praatgroep, speciaal voor mannen uit de Indische buurt en het Oostelijk Havengebied, waarin over wisselende onderwerpen wordt gesproken.

Elke donderdag, 14-16 uur

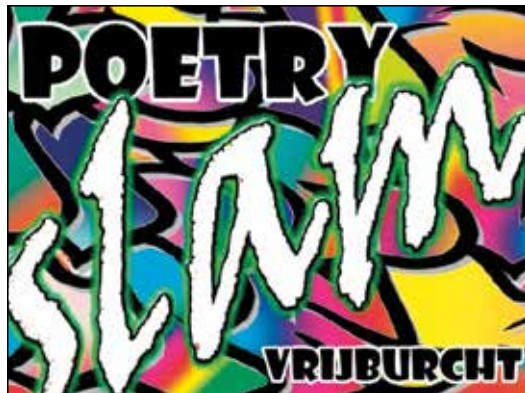
Wijkservicepunt Flevopoort, Kramatplantsoen 101(h), Amsterdam

Aanmelden en informatie: Irith Sy, i.sy@civicamsterdam.nl, of (020) 6658001 <

Poetry Slam Vrijburcht

Liefhebbers van poëzie die het leuk vinden om zelf op het podium te staan kunnen meedoen aan Poetry Slam Vrijburcht. Via twee voorrondes en een finale kan de winnaar zich

plaatsen voor de beroemde en beruchte NK Poetry Slam in Utrecht. De eerste voorronde is zaterdag 30 april, om 20.30 uur in Theater Vrijburcht op IJburg. Zes deelnemers treden elk driemaal op. Er is muziek van een dj en in het restaurant kan heerlijk worden gegeten. Aanmelden: p.stroopvanrenen@gmail.com <

Educatief Centrum- Oost

In de voormalige basisschool De Waaier aan het Obiplein is nu het Educatief Centrum-Oost (EC-O) gevestigd. In samenwerking met verschillende ROC's worden mbo opleidingen aangeboden. Het centrum werkt samen met een aantal erkende leer-werkbedrijven in Oost die voor stage- of leer-arbeidsovereenkomsten zorgen en studenten stageplekken bieden. De opleidingen zijn bestemd voor volwassenen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zonder een startkwalificatie. Om hen zoveel mogelijk kansen voor ontwikkeling te bieden, werkt EC-O samen met diverse organisaties ter ondersteuning van de studenten. Sinds 2021 worden er twee opleidingsniveaus aangeboden: mbo1 Assistent dienstverlening en zorg, en een mbo2 Dienstverlening.

Voor aanmelden en informatie: www.ec-o.nl <

Borrel bij PINKIJBURG

Al sinds 2011 biedt PINKIJBURG lesbische, homo- en biseksuele en transgender bewoners van IJburg de gelegenheid met elkaar kennis te maken. Inmiddels kan er weer samen geborrel worden. De eerste borrel vindt plaats op 24 april, vanaf 16:00 uur bij Dok48, Krijn Taconiskade 328-330, 1087 HW Amsterdam. Iedereen is welkom en aanmelden is niet nodig. Informatie: www.pinkijburg.nl <

6 mei: straatfeest KNSM-laan

De KNSM-laan wordt dit voorjaar als nieuw opgeleverd. Een goede reden om een straatfeest te organiseren op het Levantplein, halverwege de KNSM-laan. Een feest voor de mensen die in weer en wind aan de laan gewerkt hebben en voor de buurtbewoners. De activiteiten zijn voor drie groepen: de wegwerkers van de Bam die de KNSM-Laan hebben heringericht en de daarbij betrokken verkeersregelaars, de kinderen van het KNSM-eiland en volwassen eilandbewoners.

Plaats en tijd: Levantplein, 6 mei, 14.00-17.00 uur <

Buurtrestaurant IJburg College

Het buurtrestaurant van het IJburg College is een plek voor ontmoeting, waar leerlingen, medewerkers en buurtbewoners terecht kunnen voor een betaalbare maaltijd. Het is ook een plek waar leerlingen en buurtbewoners met passie en kennis van koken aan de slag kunnen. Sinds november is het buurtrestaurant weer twee dagen per week geopend: op dinsdag- en woensdagavonden. Op dinsdagen wordt het buurtrestaurant gerund door de vrijwilligers van Dynamo en op woensdagen door de leerlingen. Zij koken samen met een docent en vrijwilligers en serveren de gerechten.

Informatie: www.ijburgcollege.nl, of volg Facebook Dynamo IJburg en Zeeburgereiland <

Aanleg tijdelijke pont- verbinding

Eind mei of begin juni starten naar verwachting de werkzaamheden voor de aanleg van de pontaanlandingen voor de tijdelijke pont tussen Zeeburgereiland en Oostelijk Havengebied. Daarbij wordt rekening gehouden met het broedseizoen.

Op het Tegelbergplein in het Oostelijk Havengebied worden riet en bosjes verwijderd. Op de plek van de toekomstige aanlegplaats op Zeeburgereiland wordt een paddenpoel weggehaald. Een scherm moet voorkomen dat de rugstreeppadden zich nestelen op het werkterrein. De padden zullen zelf een andere geschikte plek in de omgeving zoeken. <

Zomergastjes zoeken gastgezinnen

Zomergastje zoekt ook dit jaar weer gastouders voor kinderen die hier onder moeilijke omstandigheden naartoe zijn gekomen. Bied een kind vijf dagen een vakantie-ervaring! Je bent als gezin vrij om die dagen in te delen, bijvoorbeeld aaneengesloten of als losse dagen. Ook kun je in je aanmelding aangeven of je de voorkeur hebt voor een jongen of een meisje en of je één of meerdere kinderen wilt ontvangen. Informatie: www.zomergastje.nl <

Tom Feenstra, autodidact pur sang

De mooie foto's van de renovatie van de Piet Heintunnel in de vorige IJopener zijn gemaakt door Tom Feenstra. Alle reden om eens uit te zoeken wie hij is. Een ding is al snel duidelijk, hij is niet altijd fotograaf geweest. Zijn wiskundeleraar heeft wel ooit het vlammetje aangestoken.

TEKST: LIDA GEERS

FOTO TOM FEENSTRA: LIDA GEERS, OVERIGE FOTO'S: TOM FEENSTRA

In een gemeenschappelijke werkruimte in Loods 6 vertelt Tom Feenstra (65 jaar) over zijn eerste contact met fotografie. 'Mijn leraar wiskunde had in de fietsenstalling een doka gemaakt, waar hij fotoles gaf. (Lachend) Ik studeerde autotechniek, maar om je de waarheid te zeggen heb ik na mijn opleiding nooit onder een auto gelegen. Tijdens die fotolessen kreeg ik voor de eerste keer het gevoel dat dit me ook echt interesseerde.' Het was dus niet gek dat hij na de LTS belandde in een fotovakzaak, Foto Booms in Amsterdam. Tom: 'Ik wilde snel gaan werken en geld verdienen om een brommer – een Zündapp – te kopen.

Foto Booms was een echte fotovakzaak, die onder andere dure apparatuur verkocht. Naast de verkoop mocht ik ook voor verzekeringen antiek fotograferen. Iets als *What you see is what you get*, dus geen kunstzinnige hoogstandjes, maar gewoon simpele foto's waarop te zien was hoe het verzekeringsobject er uitzag. In die tijd ontdekte ik een opleiding voor fotografie en retail bij Lex Werkheim in Buitenveldert. Dit was een opleiding

van twee jaar en die was geweldig.'

Op een gegeven moment raakte hij zijn baan kwijt en iemand gaf hem de tip bij café-restaurant De Zeilvaart op de De Ruijterkade te solliciteren. Daar heeft hij tien jaar gewerkt. 'Het restaurant was gevestigd in een prachtig pand met veel klandizie. Je ontmoette daar mensen uit de directie van bijvoorbeeld Shell, maar ook mensen met minder hoge posities in het bedrijfsleven. Hierdoor krijg je heel veel mensenkennis.' De eigenaar verkocht het pand aan de NS, waardoor Tom zijn baan kwijtraakte.

Bijzondere techniek

Tom is altijd blijven fotograferen en zijn werk had altijd iets anders dan dat van de gemiddelde fotograaf. Na het restaurant kreeg hij een baan bij de audiovisuele dienst in ziekenhuis Amstelland in Amstelveen. 'Ik organiseerde daar van alles, tot complete symposia aan toe. Dat is dan weer het voordeel als je zo lang in de horeca gewerkt hebt. Je weet de weg en je kent de spraak.'

Zijn vriendin Marette Buist, al dertig jaar gra-

fisch ontwerpster (Smoelwerk Vormgeving), gaf het zetje tot de ommekeer in zijn leven... de fotografie. Hij schafte een Nikon D300 aan, daarna een trapje hoger en weer een trapje hoger tot de Nikon D850 full frame. Zijn eerste foto-opdracht was een serie portretten voor de Jan van Goyenkliniek en foto's voor het Esthetisch Centrum.

'Vanuit de horeca de fotografie in, een grote stap'

Bij een heel andere tak van fotografie kwam hij terecht door een geweldige opdracht om sieraden te fotograferen voor Juwelier Lypkens. 'Dan kwam een van de werknemers van Lypkens op haar scooter naar me toe met een kartonnen doos vol kostbare sieraden, die ik dan moest fotograferen. Dus niets werd gebracht in een dure auto. Ik had daarvoor een tent op mijn werktafel gebouwd, met drie lichtbronnen waardoor ik heel diffuus licht

Werken van links naar rechts en met de klok mee: Judith, Schoenmaker Willems, Peaky Blinders, Vuurtoren eiland

kreeg. Ik fotografeerde sommige sieraden middels ‘focus stacking’. Met ‘focus stacking’ maak je niet één foto, maar een serie foto’s waar op diverse punten op het object scherp wordt gesteld. Daarna worden de foto’s uit de serie samengevoegd tot één foto waardoor alle beelden tezamen een beeld opleveren dat op ieder punt in focus is. Voor deze en de andere nabewerkingen is heel veel tijd nodig. Maar het resultaat is uiteindelijk dan ook helemaal perfect.’

Fotograferen in de bouw

Tegenwoordig werkt hij ook voor de Gemeente Amsterdam. Hij fotografeert in opdracht van de gemeente allerlei zaken, de ene dag is dat de burgemeester en een dag later een nieuwe vuilcontainer in Amsterdam-West. Tevens heeft hij diverse projecten voor de afdeling bruggen en kademuursen mogen verzorgen. Op dit moment houdt hij de vorderingen van de renovatie van de Piet Heintunnel bij. Iedere week worden er foto’s gemaakt van de werkzaamheden. ‘Ik maak gemiddeld vierhonderd foto’s per keer en daarvan blijven er

ongeveer honderdvijftig over die op internet gepubliceerd worden. Amsterdam heeft een pool van ongeveer vijftien fotografen, waar ik er één van ben. Mijn werkzaamheden voor de Piet Heintunnel lopen van juli 2021 tot 30 september 2022. Dus tot de renovatie klaar is. Ik vind het fotograferen van bouwwerkzaamheden geweldig.’

Toekomstdroom

Tom deed ook veel vrij fotowerk, maar daar komt op dit moment niet veel van, omdat zijn agenda behoorlijk vol staat. Wat hij wel doet, is ieder jaar samen met Marette heel veel aandacht besteden aan een bijzondere kerstkaart. Met enige trots vertelt hij dat er mensen zijn die al hun kaartjes bewaren, omdat zij het kleine kunstwerkjes vinden. Altijd staan hij en Marette er samen op, in een bijzondere setting. Voor het laatste kaartje maakte hij een afbeelding van een schilderij en liet daarvan een compleet achtergronddoek printen van ruim vijf bij vier meter. ‘Om de juiste sfeer te treffen’, lacht hij. Dan worden er nog kostuums en accessoires gehuurd,

kortom, om het op z’n Amsterdams te zeggen: ‘Het kost een paar centen, maar dan heb je ook wat.’ Een van zijn klanten, de huisarts van Tom en Marette, vond dat zo bijzonder dat zij met haar hele team op die manier gefotografeerd wilde worden, in een Peaky Blinders-setting. En zo geschiedde. Daarna wilde zij ook graag met haar hele gezin op zo’n manier gefotografeerd worden. Al met al een heel bijzondere opdracht.

Op de vraag wat zijn toekomstdroom is, denkt hij heel lang na. ‘Tsjja, toekomstdroom. Misschien fotograferen op een booreiland of op een oude scheepswerf. Maar, eens mogen meelopen met Edwin Olaf of met een goede modiefotograaf lijkt me ook geweldig. Dan leer je nog meer over hoe je omgaat met een perfecte lichtsetting. Met Jimmy Nelson, die oude volkeren over de hele wereld fotografeert, vaak zelfs met een platencamera, en die wel heel ver gaat in wat hij zelf hiervoor moet opofferen, wil ik ook wel een borrel drinken.’

Bogortuin, 12-20 maart 2022: Bijna ineens stonden ze er, 35.000 vlaggetjes ter nagedachtenis aan de mensen die tijdens de afgelopen twee jaar overleden aan covid-19. Een plek om even stil te staan bij de tijd die net achter ons ligt. Initiatiefnemer Stichting Protect EveryBody vraagt ermee ook aandacht voor de vele Nederlanders in risicogroepen 'die zich vaak gedwongen voelen zichzelf sociaal te isoleren'.

FOTO: MARCEL DE CNOCK

De ACCUfanfare op het Javaplein

Het klinkt in straten en op pleinen

Langzamerhand komt het culturele leven weer op gang na twee jaar hele en halve coronalockdowns. Zo ook het muzikleven, repetities van bands en concerten. Redacteur Goos van der Sijde bezocht de ACCUfanfare uit Oost en blies een partijtje mee op sopraansaxofoon. En wat doet ACCU nog meer dan muziek maken?

TEKST: GOOS VAN DER SIJDE

FOTO'S: STICHTING ACCU, ANNELIES VERHELST, GOOS VAN DER SIJDE

Het is koud op maandagavond 7 maart, maar wel helder en droog. Ik fiets rond half 8 het donkere en rustige Marineterrein op en hoor in de verte wat tromgeroefel en trompetgeluid. Vlak achter de commandantswoning staan drie trompettisten, een tubaïst en een percussionist. Ze zijn aan het warmdraaien. Links van hen vijf saxofonisten, waarvan twee hun instrument net aan het uitpakken zijn. Ik groet Jos Zandvliet, die de muzikale leiding van de ACCUfanfare heeft en de grote trom bespeelt.

Ik pak mijn instrument en installeer me tussen de andere saxofonisten. Jos heeft per instrument de partijen op kleine papiertjes uitgetikt, zodat je die op een harpje (een klem aan je instrument) kunt bevestigen en zien welke noten je moet spelen. Jos heeft alle nummers gearrangeerd en vaak ook zelf geschreven. Het zijn leuke pakkende melodieën, de tuba en trom zijn de ritmische basis. Het is de filosofie van Jos dat iedereen moet kunnen meespelen, en de noten zijn inderdaad niet zo ingewikkeld: 'Ik maak het zo, dat het lekker op de toeter ligt, met hooguit één kruisje of molletje.'

Op aanwijzing van Jos beginnen we met het

eerste nummer. Leuke muziek, lekker in het gehoor liggend. Ik zie enkele voorbijgangers stil blijven staan, een beetje meewiegen met de muziek en als we twee nummers verder zijn krijgen we een klein applausje. Jos oefent het liefst buiten. Het weer moet wel heel slecht zijn, wil het een keer niet doorgaan. Hij vertelt me dat hij dik veertig muzikanten in zijn fanfare-app heeft; ACCU kan dus putten uit een rijk arsenaal aan muzikanten.

Atelier

Een paar dagen eerder bezocht ik het atelier van Stichting ACCU op Wittenburg, een van de Oostelijke Eilanden. Het is er heerlijk rommelig, met bordkartonnen figuren, banieren en rollen met liedteksten, foto's van de ACCUfanfare in actie, muziekinstrumenten zoals tuba's en trommels, en foto's van het maken van mozaïekbeelden in verschillende buurten van Oost (daarover straks meer). En een doos met het opschrift ACCUBOORMACHINE. 'Ach ja', zegt Jos, 'We worden wel eens gebeld, u bent toch van de accu's, mijn auto wil niet starten, heeft u voor mij een nieuwe accu. Nou starten we van alles op, maar volle accu's, nee, die le-

veren we niet!'

Op mijn vraag of de coronaperiode nog invloed heeft gehad op het reilen en zeilen van de band, vertelt Jos dat ze meer optredens dan ooit verzorgden in buurten en bij verzorgingshuizen zoals het Flevohuis. Aan de coronaregels viel altijd wel een mouw te passen: 'Als we niet in een zaaltje konden spelen, zorgden we samen met de buurt of het dorp wel voor een boerenkar; dan zit je buiten, bereik je meer mensen en is er meteen veel meer mogelijk. Ook hebben we met de fanfare op een bootje door de grachten gevaren, en dat leverde ontzettend leuke en enthousiaste reacties op. Mensen staan dan te dansen op een brug, of blijven geïnteresseerd staan kijken en luisteren.'

Optredens

De ACCUfanfare speelt een vrolijke mix van balkan, klezmer en eigen composities. In de arrangementen spelen de bassen, trompetten en saxen ieder hun eigen swingende rol. ACCU speelt in grote en kleine bezetting, van twee tot wel dertig personen, onversterkt en mobiel. Jos: 'Op die manier zijn we flexibel en kunnen

Bandleider Jos Zandvliet in zijn atelier

dus spelen op allerlei locaties zonder al te veel voorbereiding. We spelen in parades en doen concerten; het klinkt in straten en op pleinen, in kerken en op campings, in het park en in het winkelcentrum. In de Indische Buurt namen we het initiatief voor het Super Sint Maarten Festival – jaarlijks op 11 november – en het Indische Buurt Festival waarbij we natuurlijk ook optraden, net als bij het 85-jarig bestaan van het mooie Flevopark. Binnenkort luisteren we de viering op van het 50-jarig bestaan van het Flevohuis. Maar ook op de Oostelijke Eilanden, in de Dapperbuurt en in de Watergraafsmeer zijn we actief.’

Kunstprojecten met de buurt

Maar ACCU doet meer. Jos Zandvliet legt uit dat Stichting ACCU allerlei kunstprojecten opzet. Jos: ‘Het is niet kunst voor, maar kunst mét de buurt. Neem het mozaïekbeeldenproject. Bewoners maken zelf hun ontwerp en helpen mee bij de totstandkoming van het beeld.’ In de Batjanstraat bijvoorbeeld, staan drie mozaïekbeelden gemaakt door mensen van HVO (Hulp Voor Onbehuisden, tehuis op de Zeebur-

gerdijk). Ook op de Oostelijke Eilanden staan mozaïeksculpturen waarbij actief met de buurt is samengewerkt.

Jos vindt muziek en beeldende kunst een perfecte combinatie: ‘Muziek maakt blij, het is iets plezierigs op een bepaald moment in de tijd. Je houdt er goede herinneringen aan over en mensen kijken alweer uit naar bijvoorbeeld de volgende Super Sint Maarten. Sculpturen blijven staan. Het zijn verbeeldingen in de ruimte, ze geven je, elke keer dat je er langs loopt, een goed gevoel. Het zijn blijvende getuigen van hoe het was om eraan te werken.’

Stichting ACCU is heel blij met de samenwerking met stadsdeel Oost. Jos: ‘Of het nou om de muziek gaat, of om andere culturele projecten, er is goed contact met mensen van Stadsdeel Oost over vergunningen en dergelijke. We hebben een maatschappelijke taak, en het stadsdeel begrijpt dat goed. We maken nu plannen voor projecten in andere wijken in Oost, zoals in Amsteldorp, in de Jeruzalembuurt en ook weer in de Indische Buurt. Ook zijn we actief in Noord.’

De partner van Jos, Septimia Kuhlman, vertelt

Mozaïekbeelden in de Batjanstraat

De ACCUfanfare oefent op het Marineterrein

ACCUfanfare

De ACCUfanfare is een vrolijk straatorkest met leden tussen de 15 en 75, dat een rol speelt in bijna alle andere ACCU-projecten. Ook speelt de fanfare bij buurt-evenementen, bruiloften, begravenissen, parades, demonstraties, op verjaardagen en partijen, op een boot of een plein, in een tent of een kerk: de ACCUfanfare voelt zich overal thuis!

Speel je een blaasinstrument of percussie en wil je meespelen? Neem contact op met fanfareleider Jos Zandvliet: 06-33042989
accufanfare.nl
www.facebook.com/ACCUfanfare

dat er plannen zijn voor het maken van mozaïekplaquettes in de portieken van woningen aan het Ambonplein. Uiteraard voor, maar vooral ook door bewoners. Het is de bedoeling dat bewoners komen met ideeën voor de afbeeldingen en dat ze die zelf gaan uitwerken en maken met hulp van Stichting ACCU. Uiteraard zal het project te zijner tijd feestelijk worden afgesloten met een optreden van de ACCUfanfare! <

Stichting ACCU

ACCU staat voor ‘Art, Community & Culture’ en maakt cultuur en nieuwe buurttradities met een sociale dimensie. ACCU ziet het publieke domein als een contactzone van groepen die elkaar in de moderne stad niet vanzelfsprekend meer tegenkomen. Doelbewust zoekt ACCU buurten op om samen te werken met (organisaties voor) kwetsbare buurtbewoners zoals asielzoekers, daklozen, geestelijk en lichamelijk mindervaliden. De projecten van ACCU zijn een pleidooi voor een samenleving waarvan niemand wordt uitgesloten.

contact: Jos Zandvliet: 06-33042989 of Septimia Kuhlmann: 06-33042980
stichtingaccu@gmail.com
stichtingaccu.nl

Gentleman kapsalon

- zoekt u een kapper waar u alle aandacht krijgt?
- maak 24/7 zelf uw afspraak in onze webagenda
- genoeg van grijs haar? ervaar onze natuurlijke kleuren

Levantplein 68 - KNSM-eiland - 020-41 975 41 - www.gentleman.nl

Res Nova, een varend woonschip

We vervolgen de serie over markante woonschepen in ons verspreidingsgebied. Dit keer een schip dat niet uitsluitend afgemeerd ligt maar ook regelmatig vaart: de Res Nova, die zelfs een reis naar Berlijn maakte en met een bijzondere vracht terugkeerde.

TEKST: JOOST VAN DER VAART

FOTO'S: AFANIE VAN DEN BOSCH, VAN HERK & DE KLEIJN, BJÖRN MARTENS

◀ Res Nova op haar ligplaats aan de Levantkade
▼2014: een stuk van de Berlijnse Muur in het ruim

De meeste woonschepen komen zelden van hun plek. Soms moeten ze voor onderhoud naar een werf, maar daar blijft het bij. Hun bestaan na vracht- of passagiersvaart is gericht op wonen, rust en comfort. Slechts een enkele woonboot blijkt varend binnenvaartschip te zijn gebleven. Het karakter van vrachtvaarder waarop ook gewoond werd bleef behouden. Zo'n schip is de Res Nova, met ligplaats aan de Levantkade in het Oostelijk Havengebied. Soms is ze een tijdje weg daar. Dan is ze op reis, zoals afgelopen najaar, toen ze naar Wageningen voer en daar twee maanden bleef.

Veel woonschepen als de Res Nova zijn er niet. Onder een stevige witte huik liggen nog steeds haar oude houten dekluisen. Daaronder is haar woonkamer en als je die binnenkomt, stap je echt het ruim in van waaruit geladen en gelost werd. Nu staan er een paar gietijzeren kachels, een tafel, stoelen en een piano. Maar die

versterken slechts de indruk van tijdelijkheid. Schuif ze opzij en het laden kan beginnen. Op de vloer ligt de oorspronkelijke buikdenning, houten planken die wit gelakt zijn en een robuuste uitstraling hebben door decennialang intensief gebruik.

Zijramen heeft dit schip niet. En toch is het licht bijzonder hier: het komt van boven en wordt weerkaatst door de vloerdelen. Je kunt er goed bij lezen en werken, en op de een of andere manier word je er rustig van. De totaalindruk van dit woonschip is aangenaam-spartaans. Geen luxe, weinig spullen. Soberheid die smaakvol aandoet.

De Res Nova is al meer dan een halve eeuw eigendom van het architectenpaar Sabien de Kleijn en Arne van Herk, kwieke zeventigers die op menig plek in het land hun visitekaartje achterlieten in de vorm van door hen ontworpen gebouwen. Zoals in het Oostelijk Havengebied, waar ze aan de Stoker- en Borneokade een woningblok lieten neerzetten met op de bovenste woonlaag zeven ovale kamers van golfplaat, door de bewoners toepasselijk 'trommels' genoemd.

De Kleijn en Van Herk kochten de Res Nova in 1970 in Rotterdam, waar ze als woonschip in de Wijnhaven lag. Het varen ermee leerden ze van Rotterdamse schippers. Scheepsetiquette werd hun ook bijgebracht: als je met je schip naast een ander ligt, loop je over het voordek naar je eigen schip, je laat niets achter op de kade en een tuintje 'of andere flauwekul' is ongewenst.

In 1969 was het vrachtvarend bestaan van de Res Nova geëindigd. Ze werd als zeilende dektjalk in 1908 gebouwd, waarschijnlijk bij scheepswerf Niestern in Delfzijl, en was be-

stemd voor rivier- en binnenvaart. Ze was 23,64 meter lang en 4,73 meter breed; laadvermogen 107 ton. Tussen 1937 en 1952 gingen de zeilen eraf en kreeg ze een zijschroef. Later kwam er een motor van 40 pk in en werd de Res Nova met vijf meter verlengd. Sinds 2007 zorgt een Caterpillar van 108 pk voor de voortstuwing.

De eerste reis van De Kleijn en Van Herk ging naar de Biesbosch, toen nog een gebied met stroom en getij. Ze zijn altijd veel met hun woonschip blijven varen. De taakverdeling is helder: de vrouw is roerganger, de man werkt aan dek. Ze noemen de Res Nova 'een echte dweilebak'. Bij harde wind wordt ze opzij gezet. 'We hebben geen boegschroef om te corrigeren, daar moet je rekening mee houden.' Grof gezegd doet ze wat je wilt zolang ze snelheid heeft. Vaar je te langzaam, dan wordt ze speelbal van de wind. 'Ze is eigenlijk altijd zeilschip gebleven.' Vaardiploma's hebben deze eigenaren nooit hoeven halen. Die ontvingen ze op grond van hun ervaring.

In 2014 kregen ze via een scheepswerf in Arnhem de kans om een unieke vracht vanuit Berlijn naar Nederland te vervoeren. Een betonnen stuk van de Berlijnse Muur, die de stad ooit feitelijk en ideologisch in tweeën deelde, moest naar Zierikzee worden gebracht. Aan het Teltowkanaal werd de vracht ingenomen. De luiken gingen eraf, de lading erin – en trossen los. Het was een ervaring om nooit te vergeten.

Sabien de Kleijn en Arne van Herk zijn op een leeftijd gekomen waarop ze zich realiseren dat wonen aan boord niet eeuwig duren kan. In een atelierwoning aan de Veemkade oefenen ze voor 'wonen aan de wal'. 'We moeten een keer van ons schip af', zeggen ze. 'Maar nu nog niet.' ◀

Op de Rijn bij Arnhem

Flevoparkbad: plannen voor een binnenbad

Eind april opent het Flevoparkbad zijn poorten weer voor een nieuw zomerseizoen. Terwijl de buitenbassins volstromen, worden ook plannen gemaakt voor een bij te bouwen binnenbad. Ook in IJburg en op het Zeeburgereiland staan nieuwe zwembaden in de planning.

TEKST: MARTIJN DE WAAL
FOTO: BJÖRN MARTENS

Op zaterdag 23 april begint in het Flevoparkbad het zomerseizoen. Die dag gaan de poorten van het buitenzwembad – door de Franse Krant Le Monde in 2016 uitgeroepen tot een van de mooiste ter wereld – weer open voor bezoekers. En vlak daarna kunnen de leden van de Vereniging Flevoparkbad op doordeweekse dagen ook vroeg in de ochtend en aan het begin van de avond weer terecht voor het baantjeszwemmen.

Terwijl de buitenbassins volstromen en het gras op de ligweiden wordt gemaaid, is de gemeente plannen aan het maken om bij het Flevoparkbad een binnenzwembad te bouwen. Begin februari stuurde wethouder sport Simone Kukenheim een brief naar de gemeenteraad met daarin een update over de uitbreidingsplannen voor zwembaden in Amsterdam-Oost.

Al een aantal jaar geleden constateerde de gemeente dat de norm van één zwembad per tachtig- tot honderdduizend inwoners aan de Oostkant van de stad niet wordt gehaald. In 2018 werd daarom aangekondigd dat het Flevoparkbad uitgebreid zou gaan worden met een overdekt bad, zodat er het hele jaar door gezwommen kan worden, en er ook zwemlessen gegeven kunnen worden.

Dat klinkt mooi, maar leidt ook snel tot de vraag waar dat binnenbad dan precies gebouwd moet gaan worden. Wim van Haendel, voorzitter van de Vereniging Flevoparkbad is positief over de uitbreiding, maar vindt dat

deze niet ten koste mag gaan van het vijftig-meter-buitenbad of van het groen en de ligweiden: 'Dat zijn precies de redenen waarom het Flevoparkbad zo wordt gewaardeerd.' Ook uit een door de gemeente gehouden peiling onder buurtbewoners blijkt dat de ruim opgezette ligweiden in de natuurlijke omgeving van het park als zeer waardevol worden ervaren.

De wethouder stelt daarom voor om nu een plan verder uit te werken waarin het binnenbad gebouwd zal worden op de plek van de huidige bebouwing bij de ingang en de kleedkamers. Ze voorziet twee verschillende scenario's. In het eerste wordt een iets kleiner zwembad ontwikkeld (met een bad van 25 x 21 meter). In het tweede wordt het bad een stuk breder (25 x 35 meter), zodat er ook sportactiviteiten als waterpolowedstrijden plaats kunnen vinden. De komende maanden worden deze opties verder verkend, en in de herfst zal de gemeenteraad een besluit nemen over het te bouwen binnenbad.

Voor de langere termijn zijn er ook plannen voor IJburg en het Zeeburgereiland. Op die laatste locatie is in het bestemmingsplan ruimte voor een door een private partij te ontwikkelen zwembad. Hoe dat precies ingepast kan worden, wordt in de eerste helft van 2022 verkend. De bouw zou dan op zijn vroegst in 2025 kunnen starten. Ook in IJburg is in het stedenbouwkundig plan voor Strandeiland ruimte voor een nieuw zwembad. Streefdatum voor de start van de bouw is daar 2026. <

Zwembaden in Oost

Het Flevoparkbad (buitenbad) is vanaf zaterdag 23 april geopend. Dagelijks zijn er tussen 10.00 en 17.30 uur slots voor banenzwemmen en recreatief zwemmen. Een los kaartje kost € 5,40, met stadspas is dat € 1,00. www.amsterdam.nl/flevoparkbad

Leden van de Vereniging Flevoparkbad kunnen vanaf eind april of begin mei op doordeweekse dagen vroeg in de ochtend (6.30-9.30 uur) en aan het begin van de avond (18.30-19.30 uur, niet op vrijdag) terecht om baantjes te trekken. www.verenigingflevoparkbad.wordpress.com

Het overdekte **Sportfondsenbad** in Oostpoort biedt al jaren een gevarieerd programma, van baantjeszwemmen en naturistenzwemmen tot aquajogging en recreatief zwemmen. Tijden variëren, een rooster staat op de website. Toegang is € 5,55. www.sportfondsenbadamsterdammoost.nl

Het **binnenzwembad van Hotel Jakarta** op het Java-eiland is er niet alleen voor hotelgasten maar ook voor buurtbewoners. Het bad is 18 meter lang en is dagelijks open van 7.00 tot 22.00 uur. 's Ochtends komen er vooral baantjeszwemmers en in de weekeinden overdag ook ouders met kinderen. Een 10-rittenkaart kost € 100 (€ 140 inclusief sauna), een maandabonnement voor onbeperkt zwemmen € 55 (€ 70 inclusief sauna). Voor kinderen van 5 tot 12 jaar is er een gereduceerd tarief van € 65,50 voor een 10-rittenkaart. www.hoteljakarta.amsterdam

Baantjeszwemmen en trainen met zwemworkouts kan in de **SwimGym** aan de Wibautstraat. Deze sportschool voor zwemmers biedt twee banen in een vijftigmeterbad. Van 7.00-23.00 uur zijn er slots te boeken – al dan niet onder begeleiding van een trainer. Een 10-rittenkaart kost € 170. www.swimgym.nl

Politiek leeft in Oost, maar versplintert

Vorige maand hebben we gestemd voor de gemeenteraad en de stadsdeelcommissie. Wat zijn de opvallendste resultaten? Is de Oost-stemmer afwijkend van de rest van de stad? Of zijn we juist gemiddeld? En hoe zit het in ons eigen verspreidingsgebied? De IJopener zet de cijfers op een rij.

TEKST: LISA SCHEERDER / FOTO'S: BJÖRN MARTENS

Eerst iets over het opkomstpercentage. Dat was met 46,6% laag in Amsterdam, maar in Oost ligt het hoger. Bij ons heeft 53,6% een stem uitgebracht op de gemeenteraad. Het opkomstpercentage voor de stadsdeelverkiezingen is altijd lager, deze keer niet uitgezonderd. De redenen daarvoor zijn verschillend. De kiezer weet bijvoorbeeld niet op welke stadsdeelpartij hij wil stemmen, hij is principieel tegen stadsdelen of brengt zijn stem uit in een stembureau buiten zijn stadsdeel waardoor hij niet voor de stadsdeelcommissie kan stemmen. Bij de vorige verkiezingen in 2018 had 50% van de stemgerechtigden in Oost zijn stem uitgebracht bij de stadsdeelverkiezingen. Deze keer is dat 49,8%. Het is op Centrum na het hoogste opkomstpercentage van de stad. Dat is mooi, maar is het veel lager dan gebruikelijk? Ja en nee. Eigenlijk kun je concluderen dat de opkomstcijfers in het verleden nog veel lager lagen, met als dieptepunt 1998 toen 44,7% van de stemgerechtigden in Zeeburg (stadsdeel Oost bestond nog niet) zijn stem uitbracht. Daarna is het opkomstcijfer elke keer omhoog gegaan tot 2006, toen 55,7% stemde. Daarna is het weer gezakt. Toch kunnen we ook nu concluderen dat de politieke betrokkenheid in Oost voor Amsterdamse begrippen groot is.

Versplintering

Een ander fenomeen van deze tijd wordt wel de versplintering van het politieke landschap genoemd. Er zijn steeds meer partijen en belangenbehartigers voor specifieke the-

ma's. Partijen halen minder zetels waardoor de werkdruk toeneemt, de democratische controle in het gedrang komt en de lokale democratie steeds vaker in crisis verkeert. Elke verkiezing komen er nieuwe partijen op in de stadsdeelpolitiek die daarna weer verdwijnen. Wie kent bijvoorbeeld nog de Buurt Actie Partij die in 1998 twee zetels in de stadsdeelraad van Zeeburg haalde?

In de gemeenteraad zitten na deze verkiezingen twaalf partijen, verdeeld over 45 zetels. De helft van deze partijen heeft twee of minder zetels. In de stadsdeelcommissie Oost zitten nu acht partijen, verdeeld over vijftien zetels. In Oost hebben zes van de acht partijen twee of minder zetels. Naast GroenLinks (vier zetels), D66 (drie zetels), PvdA (twee zetels), VVD (twee zetels) en de SP (één zetel) is DENK voor het eerst vertegenwoordigd, met één zetel. Ook zijn er twee nieuw opgerichte partijen in de stadsdeelcommissie gekomen: St3m/Méérbelangen en de Groenen Basis Piraten, allebei met één zetel.

De stadsdeelcommissie blijkt dus nog meer versplinterd te zijn dan de gemeenteraad. Bovendien is die versplintering fors toegenomen. Ter vergelijking: in 2010 zaten in de stadsdeelraad Oost zes partijen die samen 29 zetels verdeelden. Er was maar één partij die twee zetels had (de partij Méérbelangen), de rest was allemaal groter.

Oost en de gemeenteraad

De zetelverdeling in de gemeenteraad vormt de optelsom van alle in Amsterdam uitgebrachte stemmen. Bij de gemeenteraadsver-

kiezingen is de PvdA is de grootste geworden, gevolgd door GroenLinks, D66 en de VVD. Is het stemgedrag van de inwoners van Oost bij de gemeenteraadsverkiezingen nou een afspiegeling van dit gemiddelde? Deels, want ook in Oost hebben de meeste mensen gestemd op de PvdA, vervolgens op GroenLinks, D66 en de VVD. Maar er blijken ook interessante verschillen te zijn. In heel Oost zijn er namelijk in vergelijking met de rest van Amsterdam meer stemmen uitgebracht op de PvdA, GroenLinks, D66, Partij voor de Dieren, BIJ1, Volt en SP. Minder stemmen zijn uitgebracht op VVD, DENK, JA21, CDA en Forum voor Democratie. Daaruit valt te concluderen dat Oost in verhouding tot geheel Amsterdam, een 'linkser' signatuur heeft. Maar het kan nog 'linkser': in stadsdeel West zijn de meeste stemmen naar GroenLinks gegaan en doen BIJ1 en Partij voor de Dieren het ook heel goed. In stadsdeel Zuidoost is BIJ1 na de PvdA de tweede partij. In stadsdeel Zuid zijn de stemverhoudingen echt anders. Daar is D66 de grootste partij en de VVD na de PvdA de derde partij. En in Nieuw-West is DENK na de PvdA de tweede partij.

Trouw aan de partij?

Het is verleidelijk om te denken dat de Amsterdammer zowel bij de gemeenteraad als bij de stadsdeelcommissie op dezelfde partij stemt. Maar dat blijkt niet zo te zijn. Interessant is dat die trouwheid per partij blijkt te wisselen. In Oost blijkt dat het meest opvallend te zijn bij GroenLinks. 17,6% van de stemmers in Oost heeft voor de gemeen-

teraad op GroenLinks gestemd. Maar voor de stadsdeelcommissie heeft 28,4% van de stemmers in Oost op GroenLinks gestemd. Het lijkt er daarom op dat een aanzienlijk aantal stadsdeel-Groenlinks-stemmers bij de gemeenteraad op een andere linkse partij heeft gestemd, zoals Partij voor de Dieren, BIJ1 of Volt. Bij de PvdA zie je iets anders, een groter percentage heeft bij de gemeenteraad op de PvdA gestemd (18,5%) dan bij de stadsdeelverkiezingen (15,7%). Waarschijnlijk is dat dat het 'Moorman-effect' is geweest, de lijststrekker van de stedelijke PvdA die deze gemeenteraadsverkiezingen zowel stedelijk als landelijk de meeste voorkeurstemmen heeft gekregen. Een deel van de stadsdeel-VVD-stemmers heeft bij de gemeenteraad ook anders gestemd, 10,8% lokaal ten opzichte van 8,6% stedelijk. Lokaal in Oost is de VVD dus populairder dan stedelijk. Bij St3m/Méérbelangen is er ook een groot verschil tussen de stadsdeelcommissie-stemmers en de gemeenteraad-stemmers. Bij de stadsdeelcommissieverkiezingen heeft St3m/Méérbelangen 4,1% van de stemmen behaald, in de gemeenteraad 1,1%. St3m/Méérbelangen is dus echt een lokale partij gebleven, geliefd in Oost voor Oost, minder geliefd buiten de stadsdeelgrenzen.

Verder inzoomen op Oost

We hebben al gezien dat het opkomstpercentage bij deze laatste verkiezing in Oost in vergelijking met de stad hoog was. Maar binnen het stadsdeel zijn grote verschillen te zien. De grootste opkomst was op Zeeburger-

eiland/Nieuwe Diep met 116,6% (je mocht in een ander stadsdeel stemmen en dat is gebeurd op Zeeburgereiland). Op plek twee staat de Oosterparkbuurt met een opkomst van 83,1%. Op de derde plaats de Dapperbuurt met 66,7%.

De laagste opkomst is geweest in de Omval/Overamstel met 41,5%, gevolgd door Betondorp met 41,1% en de allerlaagste opkomst in ons stadsdeel was in de Indische Buurt Oost, met 38,3%.

In het verspreidingsgebied van de IJopener zijn voor de gemeenteraadsverkiezingen in de Indische Buurt West en Oost en op Zeeburgereiland de meeste stemmen naar GroenLinks gegaan. In het Oostelijk Havengebied en op IJburg West is de PvdA de grootste geworden. In IJburg Zuid is de VVD de grootste. Bij de stadsdeelcommissieverkiezingen is het beeld zoals eerder gezegd anders. Op een aantal stembureaus na is GroenLinks in elk stembureau in Oost de grootste partij geworden. Toch was de PvdA in de tent op het Levantplein in het Oostelijk Havengebied de grootste. Op het stembureau van Montessorischool Steigereiland in IJburg West was D66 de grootste. Deze partij was ook op IJburg Zuid in het stembureau van sportzaal CVT de grootste. De VVD is in IJburg Zuid de grootste in de gymzaal van Laterna Magica. DENK heeft het in een aantal buurten bovengemiddeld goed gedaan: de Indische Buurt Oost en in de Transvaalbuurt.

Superlokale partijen

Het valt op de St3m/Méérbelangen het ei-

genlijk alleen goed heeft gedaan in de Watergraafsmeer, de oude ontstaansplek van Méérbelangen. Op de zeventig stemmen na die St3m/Méérbelangen op het stembureau van de OBA in IJburg heeft behaald, is er geen substantiële aanhang op IJburg, toch de wijk waar St3m is opgericht. St3m/Méérbelangen heeft ook meegegaan in stadsdeel Noord, maar daar geen zetel kunnen behalen. De vijftien zetels die de partij in de gemeenteraad wilde halen, zijn ook niet gelukt. St3m/Méérbelangen is daar niet vertegenwoordigd.

Ten slotte de Groenen Basis Piraten, de nieuwkomer die één zetel heeft behaald in stadsdeelcommissie Oost. Ook in de stadsdeelcommissies Noord, West en Nieuw-West is deze partij met één zetel vertegenwoordigd. Een zetel in de gemeenteraad is niet gelukt. De partij is een samenvoeging van drie partijen: de Groenen, de Basisinkomen Partij en de Piratenpartij. Opvallend is dat deze partij in Oost bij elk stembureau zo tussen de twintig en dertig stemmen heeft behaald en dus een gelijk verdeelde aanhang door het hele stadsdeel heen heeft. Op drie plekken na: in het stembureau op het Obiplein in de Indische Buurt West heeft de partij vijf stemmen gehaald, in het sportgebouw op het Zeeburgereiland vier stemmen, en in het stembureau in het Leonardo Royal Hotel in Overamstel drie stemmen. Zonder de samenwerking zou geen van deze drie partijen het tot de stadsdeelcommissie hebben gebracht. <

Leven en lezen met Niña Weijers

Niña Weijers schrijft zich door het leven, misschien des te meer na de geboorte van haar zoon. Ze verhuisde van de Oosterparkbuurt naar Bickerseiland en luidt een nieuw tijdperk in. Maar eerst is er *Zelf doen*, haar nieuwe boek.

TEKST: ELINE CRIJNS
FOTO: MERLIJN DOOMERNIK

Gebrabbel klinkt door de speaker van de telefoon. De negen maanden oude Alyosha laat het geplande ochtendslaapje aan zich voorbijgaan. Onwetend dat zijn moeder, schrijfster Niña Weijers (1987), dit uurtje had uitgetrokken voor een interview. Leven en schrijverschap lopen door elkaar, net als in haar nieuwe boek. Vanaf het omslag kijken twee wijd opengesperde kinderogen de lezer aan. *Zelf doen* staat eronder. De vermaarde kinderkreet is verwant aan autonomie; een belangrijk thema voor Weijers.

In *Zelf doen* probeert de schrijver een route door het leven te vinden. Weijers schreef de stukken – die ze mini-essays noemt – voor de Groene Amsterdammer. De verhalenbundel geeft een beeld van de afgelopen jaren van haar leven en haar blik op de wereld. Weijers: 'Ik ben de regisseur van de stukken, ik buig ze naar mijn hand en kies wat ik laat zien en wat niet. Waarover ik schrijf is waargebeurd, maar soms dik ik een personage aan. Ook vrienden en geliefden worden personages.' Daarom duidt Weijers hen met een voorletter aan: M. voor hartsvriendin Maartje Wortel en A. voor haar partner Arnon Grunberg, de vader van Alyosha.

Het boek is opgedragen aan Alyosha. 'Zijn geboorte vindt buiten de kافت van dit boek plaats, maar voor mij is dit boek een opmaat naar hem', zegt de schrijver. Het maken van de selectie voor *Zelf doen* uit de honderden stukken gaf haar breder inzicht: 'Het boek omspannt een periode van mijn leven, hoe ik van twintiger dertiger werd. Toen mijn zoon was geboren, snapte ik de reikwijdte van het boek. De samenstelling voelde als een natuurlijke begrenzing. Ik ben hoe je het ook wendt of keert aan een nieuw tijdperk begonnen.'

Schrijven is urgenter geworden, vertelt Weijers over de combinatie met het moederschap.

DE MOOIE MOMENTEN...

... MAKEN WE SAMEN.

de boekhandel **van Pampus** -in het centrum van het dorp- **van Eesterenlaan 17** – app ons 06 1544 8310 ☎ – 419 3023

‘Nu ik mijn tijd op een andere manier moet indelen en er meer structuur moet zijn, onderstreep ik schrijftijd als extra belangrijk. Als je schrijft heb je altijd een plek in je geest om naartoe te gaan. Dat is heel bevrijdend.’ Weijers vertelt dat idealiter leven, lezen en schrijven in elkaar overlopen. In haar mini-essays verbindt ze voorvallen uit het normale leven aan iets wat ze heeft gelezen. Of andersom zet literatuur haar aan het denken over haar eigen leven. ‘Die wisselwerking ontdek ik graag. Mijn stukken zijn een soort puzzel, waarbij ik dingen aan elkaar verbind die op het eerste gezicht niet meteen logisch een verband vormen’, zegt ze.

Zo kan het dus dat in het ene stuk een onverwachte ontmoeting met een boswachter plaatsvindt en dat ze in een ander stuk de ongemakkelijke situatie beschrijft van een bedelende dakloze die langs terrastafels schuifelt met een racefiets in zijn hand. Of een stuk over de geelblauwe meubelwinkel begint ogenschijnlijk luchtig: ‘We liepen door de Ikea, op zoek naar meubels die zo min mogelijk op Ikea-meubels leken’, maar dit blijkt een opmaat voor reflecties over rouw en doodsangst. Wanneer haar rijinstructeur plichtmatig vraagt waar ze over schrijft, denkt ze: ‘Ik kan niet uitleggen, of verantwoorden, dat ik niet echt ergens over schrijf. Dat het meer gaat om, tja, een vaag levensgevoel.’

Achterin *Zelf doen* staat een literatuurlijst met de boeken die aan bod komen in de mini-essays. Variërend van Sprawson's *Op zoek naar de zwarte masseur* over buitenzwemmen tot *Normale mensen* van Sally Rooney. Het verband tussen de boeken is Weijers zelf: ze houdt van buitenzwemmen en de Ierse Rooney is te liëren aan haar studietijd in Dublin. Ook de andere titels op de lijst staan er niet zomaar; ze kiest bewust wat ze leest en op welk moment. ‘De ervaring heeft me geleerd dat je niet tegen je gemoedstoestand in moet lezen, de overtreffende trap is beter.’

Witsenhuis Oosterpark

Weijers' nieuwe gezinsleven speelt zich af op Bickerseiland. ‘Een gek dorpje in de stad, met een kinderboerderij’, zegt ze. Tot voor kort woonde ze jarenlang in Oost in het Witsenhuis aan het Oosterpark. ‘Daar mogen wonen was de grootste gift – letterlijk – die ik in mijn leven heb gehad.’ Na haar debuut kwam Weijers als jonge schrijver in aanmerking voor een van de drie schrijverswoningen die het pand huisvest. Het was het huis van kunstschilder Willem Witsen (1860-1923). Na zijn

dood besloot diens weduwe dat het huis in stand gehouden zou worden en altijd gedeeltelijk bewoond moest worden door talentvolle schrijvers.

‘Als je schrijft heb je altijd een plek in je geest om naartoe te gaan’

‘Ik was heel gehecht geraakt aan Oost’, vertelt Weijers. Dag in dag uit liet ze haar hondje uit in het Oosterpark. Wandelingen waarbij ze vrijwel altijd werd vergezeld door haar vriendin Maartje Wortel. Die laatste schreef daarover het boekje *De groef*, dat vorige zomer verscheen in de Terloops wandelreeks van uitgeverij Van Oorschot. Tegen IJopener

Weijers: ‘We moesten een nieuwe vorm vinden. We zeiden laatst tegen elkaar dat we weer terug zijn in ‘onze groef’. Maartje voelde zich misschien eerst een buitenstaander, maar nu Alyosha wat ouder wordt, kan zij met hem een band opbouwen.’ De schrijver vertelt dat praten over de baby snel weëig voelt. En dat dingen die van buitenaf burgerlijk lijken, van binnenuit een avontuur zijn. ‘Ik dacht heel lang dat moederschap een soort eindpunt was. Veel dingen kon ik me vooraf niet voorstellen; het is ook moeilijk uit te leggen wat het bijzonder maakt.’

Of ze veel over haar kind zal schrijven, weet Weijers nog niet: ‘Ik ben geen dagboekschrijver, maar Arnon en ik zeggen regelmatig tegen elkaar dat we meer moeten vastleggen over hem. Meestal schrijf ik over dingen waar ik enige afstand van heb en wil ik zaken in perspectief plaatsen. Het adagium dat je in de zomer over de winter moet schrijven. Maar het is nu zo nieuw, we zitten er middenin, hij is er gewoon. Het voelt bijna artificieel om over hem te schrijven, maar we kunnen er niet mee aankomen dat we allebei schrijvers zijn en niets over het eerste jaar hebben vastgelegd.’

True crime

Weijers debuteerde in 2014 met de roman *De consequenties* die bekroond werd met literaire prijzen. In 2019 verscheen de roman *Kamers, antikamers*. Ze werkt nu aan een true crime boek, een heel ander genre. ‘Ik hou van nieuwe dingen uitproberen. Ik was gastschrijver in Almere en woonde daar een half jaar. Daar stuitte ik op een moordzaak van vijftien jaar geleden die nooit is opgelost. Het geeft een interessant beeld van de stad en van bepaalde milieus. Maar de zaak is tragisch en zit muurvast, ik heb niet de illusie dat ik die ga oplossen.’

‘Ik vind de afwisseling tussen het schrijven van de tweeweekelijkse stukken voor de Groene en de lange adem van een roman prettig. Door mijn essays blijf ik in beeld en betrokken bij de wereld. Ik ben niet het type teruggetrokken schrijver. Ik wil zowel naar buiten als naar binnen gericht zijn.’ In de loop van de jaren heeft ze haar vorm en toon

gevonden en heeft de ervaring haar zelfverzekerder gemaakt. ‘Ik ben niet meer het meisje dat net komt kijken. Ik voel me vrijer, schrijf hoe ik wil. Soms ben ik stelliger geworden en soms juist meer zoekend.’

Niña Weijers, *Zelf doen*, Atlas Contact, 336 blz., € 22,99 (paperback)

vertelde Wortel daar toen over: ‘Ik zou mijn relatie met Niña omschrijven als grote liefde.’ Ook Weijers wijdt in *Zelf doen* een episode aan hun wandelingen in het Oosterpark: ‘Onze vriendschap had met de jaren de vorm gekregen van het park en de straten eromheen, van elkaars deurbel, trappenhuis, bankstel. Het zijn de breuken in de tijd die laten zien dat de tijd bestaat (...).’

De collega-schrijversvriendinnen moesten wennen aan hun ‘scheiding van stadsdeel’.

Natje en droogje in Badhuis Javaplein

Hoera! Eindelijk kunnen we weer naar het Badhuis op het Javaplein. Dat was lang geleden! Op de eerste mooie lentemiddag in maart gaan we naar het mooiste terras van de Indische Buurt. Het terras voor Jan met de pet en Hasna met de hoofddoek. Waar kinderen mogen stoepkrijten en hun oma's koffie drinken. Nu zien we er geen kinderen en wij zijn de enige opa's en oma's. Hoe kan dat?

TEKST: HANNIE RAAFF
FOTO'S: BJÖRN MARTENS, STADSARCHIEF AMSTERDAM

Even vooraf: in deze tijd moet je niet zeuren over de horeca. Ze hebben het al moeilijk genoeg met stijgende energieprijzen en tekort aan personeel. Wel willen we Bierbar Oedipus, de nieuwe uitbater van het Badhuis, oproepen om zich op een breder publiek te richten – dat was ook de oorsprong van deze plek. Daarom in het kort even de geschiedenis van het Badhuis.

In 1927 stuurde buurtvereniging Ceram een verzoekschrift naar de gemeente: er was dringend behoefte aan een badhuis. Slechts drie procent van de bewoners van de Indische Buurt had een bad of douche! Het duurde tot 1942 voordat de wens van de buurt in vervulling ging.

Veel oude bewoners van de Indische Buurt hebben levendige herinneringen aan het badhuis. Je kwam er de hele buurt tegen en iedereen was bang voor de boze badjuf die op de deur bonsde als je tijd er op zat en je in je blote kont stond. In 1982 werd het badhuis gesloten, we konden thuis badderen.

In 1995 kreeg het Badhuis een horecabestemming en werd het weer een leuke ontmoetingsplek, met een natje en een droogje voor alle buurtbewoners. Het restaurant was vrijwel altijd open en had een uitvoerige menukaart met 'voor elk wat wils': uitsmijters, soep, hummus en appeltaart. Eerlijk gezegd was de kwaliteit van de consumpties niet geweldig, maar de prijzen waren redelijk en het per-

soneel hartelijk. Het was voor iedereen een raadsel waarom de ondernemer in 2019 de tent sloot. Het Badhuis stond daarna een hele tijd leeg.

Aan het begin van de coronatijd startte brouwerij Oedipus in het Badhuis een bierbar. Ze gingen verbouwen en daarna stond op de ramen te lezen dat 'radio Oedipus' hier uitzendingen had. We zagen geen andere activiteiten. Die zagen we wel bij de meeste andere horecagelegenheden in de buurt. Overal kon je 'koffie to go' en afhaalmaaltijden krijgen, zodat we ons haast schaamden als we zelf gingen koken. Maar bij het badhuis bleef het stil.

Moeilijke kaart

En toen, half februari 2022, was er ineens weer leven in de brouwerij. Het was een koude, natte middag en we konden naar binnen! Natgerend snakten we naar een borrel en een snack. Een borrel hadden ze niet, bitterballen ook niet. We besloten om ons oordeel uit te stellen tot het terras open was. En dat was op de eerste mooie zomerse dag in maart. Even over ons gezelschap: drie dames, twee heren, alle vijf 60+, middenklasse Indische-Buurtbewoners. We zijn makkelijke eters en drinkers, we leven gezond en milieubewust.

Het is lekker druk op het terras, maar we vinden een tafel en kunnen mensen kijken. 'Schieten ze hier iedereen van boven de 35 dood?', vragen we ons af.

Een bijzonder aardige jongen met groene nagels brengt ons de kaarten en wacht geduldig op onze bestelling. En dat valt niet mee. Behalve de volledige collectie Oedipus bieren is er

een enorme keus aan 'gastbieren' van andere bijzondere brouwerijen. Leuk voor bierkeners, maar de keuze aan andere drankjes is zeer beperkt. Geen spa rood of chocomel en voor (klein-) kinderen is er alleen biologisch appelsap. We bestellen een IPA, een witbier, het enige normale witte wijntje, rabarbersap en gemberbier.

De snackkaart geeft nog meer hoofdbreken. Geen vlammetjes, oude kaas of zoute nootjes. Wel bitterballen van gerookte selderieknol, balletjes met kip en prei met ingemaakte kool, bietentartaar met eidooier. Wij zijn geen eenkennige boomers, dus kom maar op met al die gezonde, gefermenteerde groentehapjes. De leuke ober zet tien minuten later alle bestellingen op tafel. Het ziet er feestelijk uit. Alle drankjes zijn uitstekend.

Maar och, die hapjes. Eigenlijk lijken ze precies op wat we thuis zelf koken, maar dan in de vorm van balletjes met een slap korstje. De zoute koekjes zijn allemaal gebroken en de huisgemaakte sausjes een beetje muf. Buurvrouw Suze bekijkt het positief: 'Het is niet zo vega dat mensen het niet lusten.'

Eet lokaal

Het is goed dat de horeca met z'n tijd meegaat, duurzaam werkt, meer vegetarische gerechten aanbiedt. Maar je kan ook overdrijven en dan wordt gezond eten een hype, gericht op jongeren die zelf niet kunnen koken. Voor ons gezelschap, ik denk voor de meeste mensen, geldt dat je thuis gezond eet en in de horeca de teugels laat vieren.

De kaart van Oedipus is te hoogdrempelig.

Misschien is er in Amsterdam wel klandizie voor een gespecialiseerd biercafé en ingewikkelde gezonde hapjes, maar op het Javaplein gaat dat ten koste van de vele en diverse potentiële klanten uit de buurt. Hoe kan dit beter?

Vul de drankkaart aan met gewone frisdrank, wijn en gedestilleerd. En wat de snacks betreft: doe je inkopen bij de middenstand in de buurt. Daar halen alle bevolkingsgroepen hun eten. Keuze te over! Vegetarisch, halal en niet-halal vlees. Turks, Syrisch, Aziatisch en ouderwets Hollands. Een overvloed aan balletjes, smeerzels, nuggets, snoep, brood en garnalenkroketten. Maar vooral: lekker en betaalbaar. Goed voor de buurt en goed voor de kok van Oedipus, die dan nuttige zaken kan gaan koken. Maaltijdsalades en linzensoep bijvoorbeeld. Met dat vertrouwde lekkers krijgt het badhuis zijn diversiteit aan buurtbewoners vanzelf weer terug. En wees vooral zuinig op de leuke ober met groene nagels. Hij is goed voor gezelligheid en uiteindelijk gaan we daarvoor naar de horeca. <

Je wordt snel eilander

Stichting Geheugen van Oost verzamelt verhalen over Amsterdam-Oost van (oud)bewoners en anderen. Alle verhalen zijn te lezen op www.geheugenvanoost.amsterdam, zodat de geschiedenis niet verloren gaat. De IJopener publiceert regelmatig een verhaal. Deze keer van Caroline van Rhijn over wonen op IJburg, toen en nu, opgetekend door Marella Karpe.

TEKST: MARCELLA KARPE
FOTO: BJÖRN MARTENS

In 2004 toen we hier kwamen kijken, was het kaal, leeg, een zandvlakte met een paar panden. Toch was het een geluk dat we werden ingeloot voor een nieuwbouwproject, want op IJburg wonen werd net hot.'

Uiteindelijk werd het 2006 voor Caroline van Rhijn in IJburg kwam wonen. Er lagen nog loopplanken op straat, er waren geen winkels, de tram reed wel, maar de seinen in de tunnel waren vaak defect zodat er geregeld wel 100 mensen op een tramhalte een uur stonden te wachten in de wind. 'Dan voel je je wel een pionier. Die sfeer van "We gaan er wat van maken" hing er toch wel, je bent allemaal nieuw.' De wind is voor Caroline een onderdeel geworden van het wonen op IJburg. 'Ik associeer IJburg met lucht en wind, het gevoel dat je met de elementen leeft, je hebt

hier altijd zicht op prachtige wolkenluchten, ik ben ervan gaan houden, het geeft me een ruim gevoel.' Toch heeft het wonen op Steigeriland ook iets heel knus, in de zomer zitten de mensen vaak op de brede straat met elkaar te praten, er zijn veel jonge gezinnen waar-

van de kinderen met elkaar optrekken en een collectief van ongeveer dertig mensen heeft Vrijburcht gesticht, een pand waarin een restaurant, een theater en een kleine bioscoop voor de buurt zitten.

Caroline zegt: 'Het Haveneiland op IJburg is voor ons gevoel een heel ander, stedelijker gebied, wij voelen ons meer dorpse eilanders, er zitten hier bijvoorbeeld veel konijnen, je hoort de wind hier altijd en van juli tot oktober hebben we hier een invasie van dikke spinnen die 's avonds tevoorschijn komen. Vermoedelijk komt dit omdat er nog onvoldoende bomen zijn zodat er te weinig vogels zijn om insecten op te eten.'

Het eilandgevoel wordt een enkele keer versterkt als de politie op zoek is naar een voortvluchtige crimineel. 'Dan worden alle toegangsbruggen afgesloten en ziet het er hier wel een beetje eng uit.' <

de7 Provincien

design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

De specialist voor dakterrassen, rvs leuningen, balustrades, trappen, verbouwingen en dakopbouwen. Wij werken vanaf 'creatief' concept tot en met volledige uitvoering, en bouwen altijd duurzaam.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

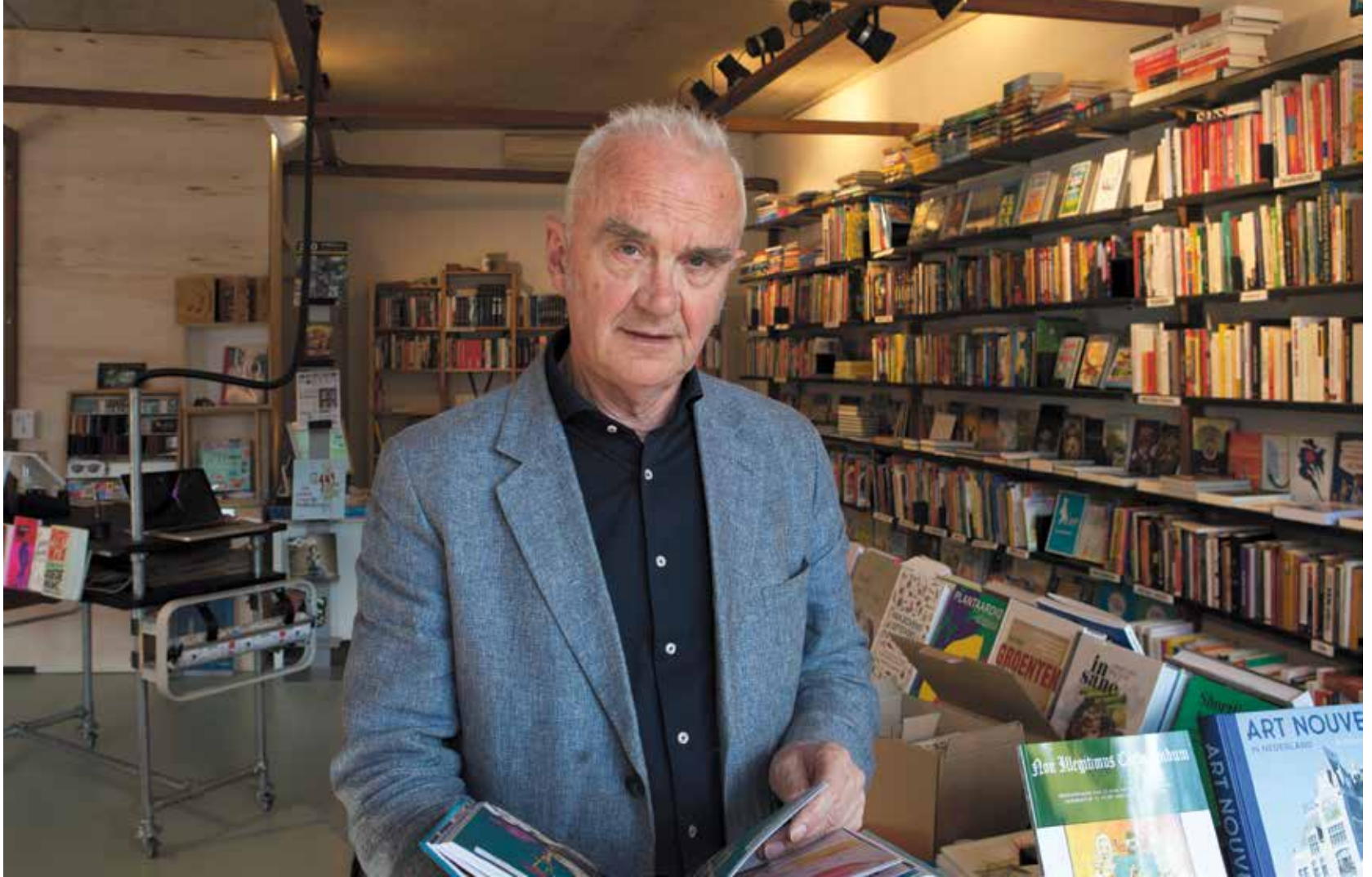

gelderland artifort leolux montis pastoe spectrum stokke/varièr gispén 412

jan van beek
EIGENTIJD'S WONEN

beukenplein 23 amsterdam 020 6656310 www.janvanbeek.nl

Een impuls voor Van Pampus

In een vorige IJopener werd het al kort gemeld: boekhandel Van Pampus in het Oostelijk Havengebied is verhuisd 'naar het centrum van het dorp'. We nemen een kijkje in de nieuwe vestiging en spreken met eigenaar Carel van Pampus.

TEKST: JOOST VAN DER VAART
FOTO: MARCEL DE KNOCK

Bijna veertien jaar was boekhandel Van Pampus aan de KNSM-laan 303 gevestigd. Hij zat aanvankelijk tussen leuke winkels in een entourage van 'roest, haven en romantiek'. De vaste klanten wisten de weg naar het boekensouterrain te vinden. Maar haast ongemerkt verliep het tij. Het werd stiller daar, de winkels ernaast en verderop veranderden en kregen soms onduidelijke bestemmingen. De omzet daalde. Het werd tijd voor verandering.

Ruim twee jaar kostte het eigenaar Carel van Pampus voordat hij z'n boekhandel van de KNSM-laan kon verhuizen naar een plek in het winkelhart van het Oostelijk Havengebied. De zaak zit sinds zaterdag 15 januari, de dag dat de laatste lockdown eindigde, aan de C. van Eesterenlaan 17, vlakbij winkelcentrum Brazilië. Met aan de ene kant Thull's delicatessen en aan de andere kant de fotoservice van The Photo Factory. Verderop links en rechts zitten de drukkbeclante vestigingen van groenteboer Borneo en rijwielhandel Fietstop. Kortom, reuring genoeg daar.

Heimwee naar de oude winkel, hoe gezellig die ook was, hebben Van Pampus en de werknemers niet. 'We hebben hier meer binding met de straat, we kunnen zien wat er gebeurt en onze klanten kunnen ons zien. Bovendien is er meer licht in de winkel en lopen de mensen makkelijker naar binnen. Ons werkplezier is groter', zegt Carel van Pampus met een twinkeling in z'n ogen. Hij zal het niet ontkennen: de omzet op de nieuwe plek is toegenomen.

Zoals hij gehoopt had.

Van Pampus, 66 jaar en woonachtig in de buurt, wil het eigenlijk rustiger aan doen. Hij hoeft niet persé 'in het harnas naast de kassa te sterven'. Minder draven, een beetje toezicht houden achterin de winkel – dat is wat hij nu wil. Het is altijd zijn droom geweest dat zijn zaak hem overleeft. Maar voor een eventuele overdracht heb je een goede locatie nodig.

Toen hij eenmaal het besluit had genomen om de KNSM-laan te verlaten, was een geschikte nieuwe plek niet meteen voorhanden. Na enig speurwerk kwam hij uit bij de Van Eesterenlaan 17. Daar zat een importbedrijf van Turkse kleding, met de gordijnen meestal dicht. 'Ik stapte naar de eigenaar met de vraag of we konden ruilen. Wij naar zijn plek, hij naar de onze. Dat wilde hij eerst niet. Later wel, maar uiteindelijk is hij toch niet naar de KNSM-laan gegaan. Terwijl wij wel hierheen zijn gekomen.'

De nieuwe vestiging is wat kleiner dan de oude. 'Dit is meer een schoendoos, onze oude winkel was een romantische grot.' Carel van Pampus en z'n werknemers vinden het 'een uitdaging' om er ook in deze kleinere ruimte iets moois van te maken. Het settelen kost tijd en aandacht. 'We zullen ons moeten aanpassen. Maar ik heb er groot vertrouwen in dat het lukt.'

Zoals zoveel winkels is boekhandel Van Pampus de coronatijd en de lockdowns met moeite doorgekomen. De inkomsten daal-

den drastisch, hoewel de zaak eigenlijk altijd open bleef. 'Onze deur stond ook tijdens de lockdowns op een kier, maar veel maakte dat niet uit. De meeste klanten bleven weg.' Wat een verschil met nu. Meteen al op de eerste dag liep het storm. 'We gingen – puur toeval – open toen heel Nederland weer open ging. Beter kon niet', zegt Van Pampus.

Intussen heeft hij een interessante ontdekking gedaan. Omdat er meer en ook andere klanten de winkel binnenlopen zal hij misschien zijn assortiment moeten aanpassen. 'Ik wil geen middle of the road-boeken, maar ik wil ook geen dief van mijn eigen portemonnee zijn. We zullen een nieuw evenwicht moeten zoeken: onze trouwe klanten blijven verrassen en de nieuwe, die bijvoorbeeld naar Eva Jineks boek *Droom groot* vragen, net zo goed bedienen.'

Hoewel de omzet is gestegen, zal zijn boekhandel ook op de nieuwe locatie niet meteen een vetpot worden, verwacht hij. Hoge rendementen zijn uitzonderlijk in de 'fysieke' verkoop van boeken. De concurrentie met online is groot. Van Pampus was dan ook blij toen zijn standorganisatie, de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek, met een 'koop lokaal'-campagne kwam. 'Dat motto past bij ons. Er is in het Oostelijk Havengebied koopkracht en opleiding, dat hebben we als boekhandel nodig. Het is de buurt die de winkel onderhoudt en daar zijn we erg dankbaar voor.' <

We kunnen weer! Het publiek kan zich weer laten inspireren, makers kunnen hun werk weer laten zien, zalen kunnen weer publiek ontvangen op de manier die bij ze past. Wij zijn blij je weer een dwarsdoorsnede van het aanbod in de buurt te laten zien en hopen dat je zelf ook in de agenda's duikt, want er is heel veel meer. Veel uitplezier!

UITTIPS

Muziek

donderdag 28 april

Muziekgebouw, **duo Mader/Papandreopoulos**
Lekker even uitzoomen tussen de middag. Gevarieerd programma, van Hindemith tot Pärt. Met piano en saxofoon.
12:30 uur, Piet Heinkade 1
€ 5

maandag 2 mei

Bimhuis, **An Intergalactic Night**

Een avond bomvol optredens van artiesten uit allerlei disciplines. Joost Oomen draagt poëzie voor, Guus Janssen speelt piano, celliste Lida Blijdorp fluistert je toe, Alistair Payne en Sun-Mi Hong laten je kennis maken met de ongebruikelijke combinatie trompet en drums en Ada Rave laat haar saxofoon scheuren en schuren.
20.30-23 uur, Piet Heinkade 3
€ 18 - € 21

zaterdag 21 mei

Q-Factory, **Pussy Riot**

Sinds 2011 strijdt dit kunstcollectief op allerlei niet-gewelddadige manieren voor vrije meningsuiting, rechten voor vrouwen en voor de LGBTQ+-gemeenschap, maar bovenal voor gelijkheid in de breedste zin van het woord. In 2012 werden zij internationaal nieuws door hun arrestatie wegens protest tegen de net herkozen Vladimir Poetin.
20 uur, Atlantisplein 1
€ 26

foto: Igor Mukhin

Jeugd

woensdag 13 april OBA Javaplein en woensdag 20 april OBA IJburg, **Boekstart Peuterpraat**

Samen met je peuter luisteren naar verhalen, praten, en andere kinderen en verzorgenden ontmoeten. Op een laagdrempelige manier krijg je tips over taalontwikkeling en ontdek je samen met je kind de bibliotheek.
10.30-11.15 uur
13 april: Javaplein 2. Aanmelden javaplein@oba.nl
20 april: Diemerparklaan 79. Aanmelden ijburg@oba.nl
gratis

woensdag 13 april OBA Javaplein en woensdag 20 april OBA IJburg, **Kleuterkluts en voorleesverhalen**

Samen een boek lezen en erover praten helpt de taalontwikkeling van je kind. En samen verhalen ontdekken is ook nog eens gezellig. In de bibliotheek ontdek je hoeveel boeken er wel zijn en ontmoet je andere verzorgenden en kinderen.
15-15.45 uur

13 april: Javaplein 2. Aanmelden javaplein@oba.nl

20 april: Diemerparklaan 79. Aanmelden ijburg@oba.nl
gratis

zondag 15 mei, Muziekgebouw, **ImpulZ**

Theater de Spiegel brengt een dansconcert voor de allerkleinsten. Die drukken graag op knoppen en dat kan in deze voorstelling volop. Spelers en muzikanten reageren en er gebeuren allerlei onverwachte en spannende dingen.
13.30 en 15.30 uur, Piet Heinkade 1
€ 9 / € 15

foto: Koen Broos

Beeldende kunst

t/m 2 juni

OBA Oosterdok, **Frans Rodermans**

De schilderijen en aquarellen van Rodermans ontstaan uit zijn gevoel voor ritme, patronen en vorm. Ze zijn vrij van associatie en niet figuratief.
ma-vr 8-22 uur, za-zo 10-22 uur, Oosterdokska-
de 143
gratis

weekend 21-22 mei

IJburg, **Open atelierroute**

Al in vertreklocatie Factor IJ kun je kennismaken met de kunstenaars die deelnemen aan dit weekend. Van elk van hen is daar een werk te zien. Van daaruit kun je met de fiets of lopend zwerven langs de rijkdom die IJburg aan kunst te bieden heeft. Kies je voor de meer gevestigde namen of laat je je verrassen?
Pampuslaan 11
12-17 uur
gratis. Zie ook www.kunstrouteijburg.nl

zaterdag 30 april - zondag 8 mei

Bagagehal, **De Onafhankelijken**

Alweer voor de 110e keer exposeren de leden van kunstenaars vereniging De Onafhankelijken samen met gasten. Ditmaal in de Bagagehal op het KNSM-eiland.
KNSM-laan 289
dagelijks 12-17 uur
gratis

Tot het einde van de lente

Assadaaka, **Kleding en klederdracht wereldwijd**

Tentoonstelling met vierhonderd poppen in klederdrachten uit alle windstreken. Ze laten cultuur en symboliek zien van de vele culturen die Amsterdam-Oost rijk is. Via QR-codes is achtergrondinformatie bij de poppen te lezen en te zien, en er liggen boeken om in te kijken.
Polderweg 300
dagelijks 10-16 uur
gratis

Sociaal/stad

vrijdag 15 april

De Zwijger, **Een avond over hoop**

Als je je ook maar enigszins in de toekomst van de aarde verdiept, stuit je op veel onheilspellend nieuws en zorgwekkende grafieken. Hoe verhoud je je als individu tot dat nieuws, dat je doet geloven dat het nooit meer goed zal komen met de planeet? Socioloog Ruben Jacobs schreef *De eeuw van Felix*. Deze avond gaat hij in gesprek over hoop.
20 uur, Piet Heinkade 179 en livecast
gratis

maandag 18 april

Studio/K, **After Dark**

Studio/Queer screent de pilot van *Selfmade man*, een nieuwe coming-of-age webserie over een jonge transman en de zoektocht naar zijn gender. Makers Zonne Zuiderland en Matthew Schwarz gaan na afloop met elkaar en het publiek in gesprek. Daarna is het tijd voor feest, met Klauw, dj Dykehaus en dj Shahmaran.
19.30-01 uur, Timorplein 62
€ 6,50 / € 11

donderdag 21 april

Tekort op het net

Amsterdam heeft grote groene-stroomdoelen. Zijn die ook haalbaar? Met de protesten tegen de biomassacentrale en windmolens in de buurt van woonwijken lijkt dat er niet op. Ondertussen raakt het elektriciteitsnet zoals het nu is overbelast. Deze avond is er ruimte om samen na te denken en te discussiëren.
20 uur, Piet Heinkade 179 en livecast
gratis

Theater

vrijdag 29 april

Pleintheater, **The Oosterspoken Comedy Showcase #5**

Richard Walker is gastheer op deze gemengde avond met internationale stand-up comedytalenten uit buurt en stad.
20 uur, Sajatplein 39
€ 4,50 / € 16

woensdag 4 mei

OBA Oosterdok, **Dat onverwoestbare in mij**

Als onderdeel van 'Theater na de Dam' een voorstelling over Etty Hillesum, wier genadeloos eerlijke oorlogsdagboeken nog altijd actueel zijn. Ze schreef ze in een ontwrichte wereld met steeds meer vrijheidsbeperkingen en onderdrukking. Met actrice Julika Marijn.
21 uur, Oosterdokska-
de 143
€ 7,50 / € 15

Buiten

vrijdag 13 - zondag 15 mei

Festivalk

Brouwerij House of Bird tovert haar terrein om tot festivalterrein. Met muziek, natuurwandelingen, silent disco, kindertheater en dj's biedt het programma voor elk wat wils.
Diemberbospad 1a
diverse prijzen, zie www.houseofbird.nl/festivalk

Een bewonerscommissie bereikt meer!

Zijn er in uw complex problemen met het beheer (vuilniszakken in de gangen, geluidsoverlast, vandalisme, slechte schoonmaak etc.) of ernstige gebreken die niet opgelost worden? Zijn er plannen voor renovatie of groot-onderhoud van het complex? Of heeft uw wooncomplex enkel glas en/of een verouderde cv-ketel en zou u graag willen dat er wat aan energiebesparende maatregelen wordt gedaan? In je eentje de discussie hierover met de verhuurder aangaan is vaak lastig en tijdrovend. Bovendien spelen vaak voor alle bewoners dezelfde problemen. Samen bereik je dus meer dan alleen!

Om huurders de mogelijkheid te geven met de verhuurder te overleggen is er de 'overlegwet'. Hierin staat dat voor elk complex met daarin huurwoningen van een verhuurder die meer dan 25 woningen verhuurt, een bewonerscommissie het recht heeft op overleg over zaken die de huurders direct aangaan. Hierbij heeft de bewonerscommissie het recht op informatie van de verhuurder en adviesrecht.

Wilt u met uw verhuurder overleggen over voor uw complex belangrijke zaken en bent u bereid hier een paar uurtjes per maand aan te besteden? En kunt u in uw complex tenminste twee bewoners vinden die dat ook willen? Dan helpen wij u graag bij het opzetten van een commissie. Voor vragen hierover kunt u zich wenden tot !WOON.

Achterstallig onderhoud in sociale huurwoningen

Medewerkers van !WOON komen regelmatig in woningen met ernstig achterstallig onderhoud. Als de verhuurder te weinig doet aan het onderhoud is het vaak mogelijk om hiervoor een procedure te doen bij de huurcommissie.

De onderhoudsprocedure werkt als volgt: in eerste instantie maakt u uw gebreken schriftelijk kenbaar aan uw verhuurder met het verzoek om binnen 6 weken de klachten te verhelpen. Dit kunt u zelf doen middels een briefje of een email. Als uw verhuurder hier geen gevolg aan geeft kunt u (met onze hulp) de huurcommissie verzoeken uw huur te verlagen. De huurverlagingen zijn fors: uw verhuurder mag nog maar 20, 30 of 40% van de geldende huur van uw woning in rekening brengen, afhankelijk van de ernst van de gebreken, totdat de klachten verholpen zijn. Er moet wel sprake zijn van ernstige gebreken zoals lekkage, tochtoverlast, schimmel e.d. Medewerkers van !WOON kunnen u adviseren of het zinvol is een procedure te starten. Zij komen daarvoor eventueel bij u langs om een (gratis) woningopname te doen en u te ondersteunen bij het voeren van de procedure.

U kunt ons bereiken via oost@wooninfo.nl of 020-5230150.

Adverteren

Wilt u adverteren in de IJopener?

Stuur dan een email naar adverteren@ijopener.nl.

Kijk voor meer informatie over adverteren op onze website www.ijopener.nl.

TARIEVEN

Losse advertenties per cm ²	€ 2,10
Halve pagina	€ 680,00
Hele pagina	€ 1.260,00
Hele pagina achtercover	€ 1.500,00
Korting na 5-10-15 nummers aaneen resp. 5%-10%-15%	
Opslag vaste plaats	10%

AFMETINGEN

Breedte 70, 145 of 220 mm

Hoogte variabel

Hele pagina 260 x 360 mm + 5 mm afloop

ADVERTENTIES OPMAKEN OF WIJZIGEN

Kleine advertenties € 25, grotere € 45

ADVERTENTIES AANLEVEREN

Advertenties dienen aangeleverd te worden in PDF-formaat (300 dpi, cmyk-kleuren).

Bezorging

Heeft u een nee-nee-sticker op de deur en wilt u toch de IJopener lezen?

Op onderstaande adressen kunt u een exemplaar ophalen (*zolang de voorraad strekt*).

Indische Buurt

- Buurthuis Archipel, Makassarplein 1
- Buurthuis Meevaart, Balistraat 48a
- Civic Zeeburg, Kramatplantsoen 101 hs
- Cyberzoek, Timorplein 22
- Flevohuis, Kramatplantsoen 263
- Jansen Vintage, Javaplein 31
- Java Bookshop, Javastraat 145
- Openbare Bibliotheek, Javaplein 2
- Studio/K, Timorplein 62

Oostelijk Havengebied

- Boekhandel Van Pampus, van Eesterenlaan 17
- Borneo Architectuur Centrum, R.J.H. Fortuynplein 4
- Boulevard Café, Cruquiusweg 3
- Bruna, Oostelijke Handelskade 1061
- De Eester, Van Eesterenlaan 266
- Fit aan 't IJ, KNSM-laan 1113
- JavaBlend, Tosaristraat 1
- Kapsalon Hairspray, Sumatrakade 5
- Lloyd Hotel, Oostelijke Handelskade 34
- Pakhuis De Zwijger, Piet Heinkade 179
- New York Gym, Veemkade 598
- Ramses Shaffy Huis, Piet Heinkade 231
- Wijnkoperij Hermitage, KNSM-laan 293
- Winkelcentrum Brazilië, Vers Passage

IJburg

- Boekhandel IJburg, IJburglaan 561
- FlexBieb, Talbotstraat 46
- Gezondheidscentrum Haveneiland, IJburglaan 727
- Mad Men Bicycle Café, IJburglaan 444
- Openbare Bibliotheek, Diemerparklaan 79
- Sportschool Life and Kicking, Eva Besnyöstraat 29

Zeeburgereiland

- Buurtkamer, John Blankensteinstraat 1

Oost

- Grand Café Genieten, Oranje-Vrijstaatplein 2
- Post Oost, Wijtenbachstraat 36
- Q-Factory, Atlantisplein 1
- Stadsdeelhuis Oost, Oranje-Vrijstaatplein 2

**Bij inlevering van deze advertentie
10% korting op alle materialen.**

Verf in de juiste kleur
Kasten op maat
Raffito kasten
Storemax
Mirrorwall
IJzerwaren
Gereedschappen
Electra

Hout
Plaat en lijstwerk
Unieke Zaagkwallet
Flexa
Sikkens
Cetabeveer

Openingstijden
Maandag t/m vrijdag
08.30 - 18.00 uur
Zaterdag
09.00 - 17.00 uur

Wittenburgergracht 103-113 - 1018 MX Amsterdam - 020-6224065
info@dhzwittenburg.nl - www.doehetzelfwittenburg.nl

Soupe uit Frankrijk en Soup uit Amerika

TEKST: MARIJKE BAKKER
ILLUSTRATIE: AFRA BARENTZ

Heerlijke vegetarische soepen. Ze zijn snel te maken, een uitkomst als je gauw een maaltijd wilt bereiden of 's avonds moet vergaderen met een groep die nog moet eten. Je kunt van tevoren een grote pan vol bereiden. Het snijden van de groente is het meeste werk, blikjes tomaten en bonen, eieren en aardappelen komen uit je voorraad.

Soupe au pistou (voor 8 personen)

8 wortels, in plakjes
1 flinke ui
4 middelgrote aardappelen, in blokjes
2-3 courgettes, in blokjes
200 gram sperziebonen, in stukjes
1 blik gepelde tomaten
1 klein blikje tomatenpuree
1 liter blik uitgelekte witte bonen
2 liter groentebouillon van een blokje
zout, peper
olijfolie

Voor de pistou (pesto):
4 tenen knoflook
50 g geroosterde pijnboompitten
50 g basilicum
50 g geraspte parmezaanse kaas
olijfolie, ongeveer 50-75 ml

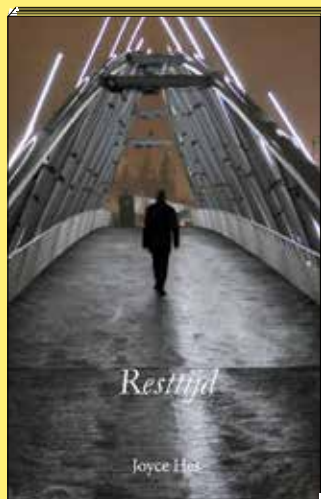
Doe in een grote soeppan 3 lepels olijfolie en fruit de ui en wortels erin aan. Voeg de aardappel, courgette en sperziebonen toe en laat de groente op matig vuur met het deksel op de pan 10 minuten smoren. Voeg dan het blik tomaten toe (als je dat lekkerder vindt, kan je ook vier flinke verse tomaten nemen), de tomatenpuree en de groentebouillon. Breng aan de kook en laat de groente in 20 minuten gaar worden. Doe de uitgelekte witte bonen erbij en voeg peper en zout naar smaak toe. Voor de pistou: doe de teentjes knoflook, de grof gesneden basilicum en de pijnboompitten in een mengbeker en mix met de staafmixer, terwijl je langzaam olijfolie erbij giet. Als het mengsel smeugig genoeg is, doe dan de parmezaanse kaas erbij en zoveel olijfolie dat de pesto rondraait rond je mixer. Dien de soep op in diepe borden of kommen en doe in ieder bord een flinke lepel pesto.

Amish potato soup (voor 4 personen)

Een recept uit Amerika, van de Amish. De volgelingen van wederdoper Jacob Amman trokken eind zeventiende eeuw van de Elzas naar Amerika, waar ze zich vestigden in Pennsylvania. Ze leidden tot op de dag van vandaag een eenvoudig boerenbestaan zonder moderne hulpmiddelen. Groente, zuivel en eieren zijn op de boerderij voorhanden en spelen de hoofdrol in deze verrassend lekkere soep.

6 aardappelen, geschild en in blokjes gesneden
6 stengels bleekselderij, in stukjes gesneden
1 liter water, of bouillon van een blokje
60 g roomboter
2 dl melk
4 hardgekookte eieren, in stukjes gesneden
1 klein bosje peterselie, klein gesneden

Doe aardappelen, bleekselderij, boter en bouillon in een soeppan en breng aan de kook. Laat 20 minuten zachtjes koken tot de groenten gaar zijn. Voeg de melk toe en warm door. Ik haal in dit stadium altijd de staafmixer even kort door de soep, zodat hij iets bindt, maar er nog wel stukjes groenten zijn. Proef op smaak en voeg eventueel nog zout en peper toe. Doe de stukjes hardgekookt ei en de peterselie erin, laat nog even doorwarmen en dien op. Smakelijk eten!

Deze keer een **echte lentepuzzel**. Weet jij deze narcissen te vinden in de Indische Buurt en het Oostelijk Havengebied? Mail de oplossing **voor 6 mei** naar info@ijopener.nl o.v.v. puzzeloplossing.

Ditmaal twee prijzen:

Twee winnaars kunnen tussen de 200 en 300 foto's inleveren bij The Photo Factory, deze worden dan afgedrukt als collage in tekst of in (bijna) iedere gewenste vorm

op een beker, een puzzel, T-shirt of fotoafdruk in het formaat 30x40.

Twee winnaars krijgen de nieuwe dichtbundel van dichter **Joyce Hes** cadeau. Hij heet **Resttijd** en heeft als thema euthanasie en hoe je hier als geliefde mee om gaat.

Prijzen zijn niet overdraagbaar en twee maanden geldig.

De **oplossing** van de vorige puzzel was:

Foto 1: Zeeburgerdijk, renovatie woningen

Foto 2: van Eesterenlaan, Piet Heintunnel gebouw

Foto 3: Atje Keulen Deelstrastraat Zeeburgereiland, nieuw politiebureau.

Winnaar was Paul Gunneweg.

PUZZEL EN FOTO'S: BJÖRN MARTENS

